

Nedēļas laikā rajonā notikušas 17 avārijas un viena slepkavība

► Sniega un slideno ceļa apstākļu dēļ pagājušajā nedēļā notikušas 17 avārijas, kurās bojāti transportlīdzekļi un dažāda smaguma traumas guvuši braucēji.

Pagājušā nedēļa Preiļu rajonā bija visai satraucoša. Policijas pārvaldes dežurdaļā no 12. līdz 19. janvārim reģistrēti 17 ceļu satiksmes negadījumi un viena slepkavība.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Ināra Možuļičika, sniega un slideno ceļa apstākļu dēļ ievērojami pieaudzis avāriju skaits, kurās bojāti transportlīdzekļi un dažāda smaguma

traumas guvuši arī autovadītāji un pasažieri. Tā 15. janvārī ceļa Rīga – Daugavpils 192. kilometrā (Jersikas pagastā) 1978. gadā dzimušais autovadītājs Igors, veicot apdzišanu, iebrauca pretējā braukšanas joslā un sadūrās ar pretimbraucošo automašīnu DAF-95310, kuru vadīja 1969. gadā dzimušais Valērijs. Negadījumā nojātas abas automašīnas, bet VW Golf vadītājs ar traumām nogādāts Jēkabpils slimnīcā. Tajā pašā dienā ceļa Rī-

ga – Daugavpils 167. kilometrā (Turku pagastā) 1966. gadā dzimusī automašīna VW Polo vadītāja Andžela, braucot pa slidenu ceļu, netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību, automašīna nobrauca no ceļa. Negadījuma rezultātā vadītāja ar ķermeņa sasitumiem nogādāta Līvānu slimnīcā, bojāta arī automašīna. Policija noskaidro ceļu satiksmes negadījuma apstākļus.

Smagākais noziedzīgais nodarījums Preiļu rajona polici-

jas pārvaldes dežurdaļā reģistrēts 16. janvārī, tā rezultātā izdzisušas divu cilvēku dzīvības. Līvānos, Vecskolas ielā kādā dzīvojamā mājā 1958. gadā dzimušais Aivars ar karabīni, kurai apgriezts stobrs un laidne, nošāva savu sievu un pēc tam pats izdarīja pašnāvību nošaujoties. Notikuma vietā izņemtais ierocis un patronas nosūtītas uz tiesu medicīnisko ekspertīzi. Pašlaik policija noskaidro notikušā apstākļus.

L.Kirillova

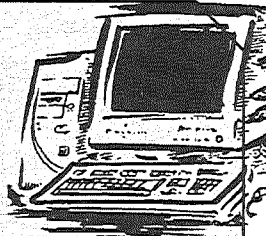
VEIKSMĪGS STARTS JAUNAJĀ GADĀ!

JANVĀRĪ «Novadnieka» redakcijā par ĪPAŠU cenu piedāvā izmantot Internet pieslēgumu

un visus pakalpojumus, kas saistīti ar datoriem

(tekstu un elektronisko tabulu ievadīšana, izdrukas, pakalpojumi, rezerves kopiju veidošana mūzikas un datu nesēju kompaktdiskiem CD un CD-RW formātā, fotogrāfiju skenēšana u. c.).

Ls 0,41 stundā

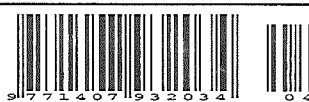
Mēs atrodamies Preiļos, Brīvības ielā 14.
Darba laiks darbdienās no 9.00 līdz 20.00.
Tālrunis uzziņām un iepriekšējai pierakstīšanai
53 07056.

Nāciet, jūs gaida mājīga atmosfēra darbam, labs un ātrs serviss!

Nākamajā numurā: Jersikas jaunieši — par savu un pagasta nākotni.

ISSN 1407-9321

● Kam domāts pašvaldību likums — pašvaldību vadītājiem vai iedzīvotājiem?
⇒ 2. lpp.

● Trešdienas intervija ar CSDD Preiļu nodaļas transportlīdzekļu galveno reģistratoru Andri Lazdānu
⇒ 3. lpp.

● VID Latgales reģionālās iestādes atbildīgie darbinieki žurnālistu jautājumu krustugunīs
⇒ 4. lpp.

● Augļkopji gatavojas pavasarim
⇒ 5. lpp.

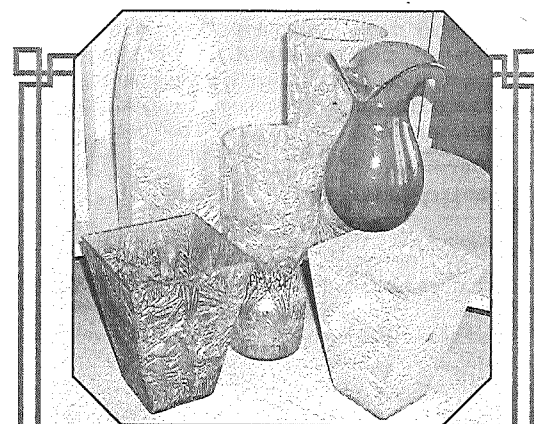
● Līvānu novada aktualitātes
⇒ 6. lpp.

● Preiļu novada domes organizētā tikšanās ar iedzīvotājiem
⇒ 7. lpp.

● Policijas ziņas
⇒ 10. lpp.

● UZMANĪBU! Jauns konkurss: «Uzzini, izturi un ceļo»!
⇒ 11. lpp.

● Sludinājumi, reklāma
⇒ 12. lpp.

AKCIJA

«Novadnieks» kopā ar SIA «Lettglas» rīko akciju!

Abonē «Novadnieku» februārim, martam un aprīlim un vinnē ekskluzīvu SIA «Lettglas» ražotu vāzi.

«Novadnieku» var abonēt visās pasta nodaļās, pie lauku pastniekiem, redakcijā, aizpildot abonēšanas anketu (publicēta 11. lappusē) un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv līdz 28. janvārim.

Nepaliec bez informācijas!!!

LOTERIJĀ piedalās arī pusgada un gada abonenti.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

FM īpaši kontrolēs pašnodarbinātos

Finanšu ministrija (FM) šogad gatavojas īpaši rūpīgi uzraudzīt, cik godīgi valsts budžetā nodokļus maksā pašnodarbinātie. Pagājušā gada cīņa ar kontrabandistiem, pievienotās vērtības nodokļa (PVN) nemaksātājiem un algu izsniedzēju aploksnēs jau devusi savu artavu, uzskata finanšu ministrs Valdis Dombrovskis (JL). Viņš ir pārliecināts, ka tas bijis viens no iemesliem, kāpēc pērn valsts konsolidētā kopbudžeta deficīts bijis tikai 1,8% no iekšzemes kopprodukta (IK) plānoto līdz 3% vietā. Pagājušā gada deficīts ir mazākais pēdējos piecos gados. Dombrovskis pirmdien skaidroja, ka šogad rūpīgi tiks vērtētas pašnodarbinātās personas ar augstiem ienākumiem: uzņēmumu īpašnieki, dažādu pakalpojumu starpnieki — mākeri, brokeri un citu labi apmaksātu brīvo profesiju pārstāvji.

KNAB pieprasījumiem bankām tomēr vajadzēs tiesneša atļauju

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) drīzumā varētu iegūt tiesības pieprasīt no bankām ziņas par naudas plūsmu izmeklētāju interesējošu personu kontos arī bez krimināllietas ierosināšanas. Taču atšķirībā no biroja sākotnējās iecerēs darīt to bez citu iestāžu starpniecības birojam katru reizi vajadzēs tiesneša vai prokurora atļauju. Valdības komitejas pirmdien atbalstītie grozījumi kredītiestāžu likumā paredz, ka krimināllietu izmeklēšanā ziņu pieprasīšanu akceptē prokurors, bet operatīvās uzskaites lietās, kā arī partiju finanšu un amatpersonu deklarāciju pārbaudēs — ar tiesneša lēmumu. Līdz šim likums ļāva prasīt ziņas, ja ir krimināllietas.

Soda «Lattelekom»

Konkurences padome (KP) nolēmusi sodīt «Lattelekom» par konkurences izkropļošanu biroju centrālu tirgū, taču uzsver, ka uzņēmēji no šī lēmuma necieš. KP priekšsēdētājs Pēteris Vilks teica, ka lēmums, kas aizliedz sasaitīt atlaides par ISDN telefona līnijas lietošanu ar biroja centrāles nomu no «Lattelekom», neskar esošos «Komforta ISDN» klientus, kas no fiksēto sakaru pakalpojumu sniedzējiem nomā centrāli. KP lēmums aizliedz «Lattelekom» no 1. marta piedāvāt atlaides par balss zvanu un ISDN pakalpojumu lietošanu, ko piemēro tikai klientiem, kas no «Lattelekom» arī nomā savu biroja centrāli. Vienlaikus «Lattelekom» piesprieds sods 508 389 latu apmērā par sava tirgus dominējošā stāvokļa izmantošanu. «Lattelekom» paziņojumā pauž, ka nepiekrīt KP lēmumam un to pārsūdzēsot tiesā.

Gaters pret Veidemani

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Ivars Gaters (JL) tiesā iesniedz prasību pret «Neatkarīgās Rīta Avīzes» (NRA) žurnālisti Elitu Veidemani par goda un cieņas aizskaršanu. Ministrs prasa atsaukt laikraksta NRA 2003. gada jūnija publikāciju, kurā pieminēta viņa vizīte Vācijā. Prasībā arī lūgts no žurnālistes piedzīt 10 000 latu kompensāciju. Gaters uzskatījis, ka rakstā paustie fakti ir pašas Veidemanes izdomājums. Veidemane ministra prasību neatzīst, uzsverot, ka rakstā, kurā aprakstītas Gatera un Rīgas Domes nesaskaņas, viss atbilst patiesībai. Ministra neapmierinātību izsaukusi neliela piezīme par to, kā viņš kā amatpersona uzvedies Vācijā.

Kļūs auksti

Trešdien snigs, pūtis mēreni stipri DA - A puses vēji un laiks pakāpeniski kļūs aukstāks. Latvijas austrumos gaisa temperatūra naktī var sasniegt -8 līdz -13 grādus, savukārt dienā būs -3 līdz -8 grādi.

Ceturtdien un piektdien nokrišņi nav gaidāmi un gaisa temperatūra turpinās pazemināties. Vidzemē un Latgalē naktī var būt pat -16 līdz -17 grādus auksts, savukārt dienā gaisa temperatūra būs -5 līdz -10 grādi. Līdzīgi laika apstākļi būs arī nākamajā nedēļā.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

VIEDOKLIS

Nodarbinātība reģionos klibo kopā ar izglītību

Domāju, daudzi man piekritīs — atrast darbu mūsdienās nav viegli. Nedaudz vieglāk tas var būt Rīgā un pāris lielākajās pilsētās, bet lielākajā daļā reģionu pieprasījums pēc darba vietām jau gadiem ilgi stabili pārsniedz piedāvājumu.

Latvijas situācija ir ļoti specifiska — ir Latvija un ir Rīga un abās šajās vienībās bezdarba līmenis ir ļoti atšķirīgs. Pilnīgi objektīvu iemeslu dēļ cilvēkiem reģionos nav iespējams atrast normālu darbu un saņemt cilvēka cienīgu atalgojumu. Saskaņā ar nacionālās programmas «Darba tirgus pētījumi» datiem, ir vērojama būtiskas nodarbinātības un bezdarba līmeņa atšķirības reģionos. Piemēram, 15-64 gadu vecuma grupā 2002. gadā nodarbinātības līmenis Rīgas reģionā bija 64%, bet Latgalē — tikai 52%. Šāda situācija Latvijā ir veidojusies ilgā laika periodā, taču tieši laikā pēc neatkarības atgūšanas plaša starp Rīgu un reģioniem ir kļuvusi īpaši plaša un bīstama. Un valdības nav darijušas pilnīgi neko, lai to mazinātu un radītu iespējas strādāt arī re-

ģionu iedzīvotājiem.

Oficiālie avoti mūs baro ar informāciju, ka Eiropas kontekstā situācija nemaz neizskatās tik slikta. Saskaņā ar Labklājības ministrijas pārskatu, kas sagatavots 2003. gada pirmajā pusē, Latvijā nodarbinātības līmenis starp visiem darba spējīgajiem ir 60,5%. Eiropas Savienībā vidējais rādītājs ir 63,8%. Vēl labāka situācija ir sievietēm — to nodarbinātības līmenis Latvijā sasniedz 57% iepriekš 54-55% ES valstīs. Arī ar likumiem mums viss ir pilnīgā kārtībā — 2002. gada 1. jūlijā tika pieņemts Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums, katru gadu kopš 2000. gada tiek izstrādāts Nacionālais nodarbinātības plāns, pērn nodarbinātības jautājumi tika deklarēti par vienu no valdības prioritātēm. Vai šie likumi strādā — tas jau ir pilnīgi cits jautājums.

No valsts puses nav vērojama elementāri saprātīga pieeja nedz algu un nodokļu veidošanas jautājumos, nedz uzņēmējdarbības veicināšanā un reģionu attīstīšanā. Bezdarbs ir tieši saistīts ar iz-

«Dzīvē par visu jāmaksā. Itin viss, kam kāda vērtība — vai tas būtu darbs, vai kāda jauna ideja.»

Fransuāza Žila

glītību. Valsts politika profesionālās izglītības jomā pastāv tikai teorētiski, netiek prognozēti arī pieprasījums pēc profesijām. Valsts, balstoties uz universālajiem brīvā tirgus principiem, šo procesu ir palaidusi pilnīgā pašplūsmā un tuvākajā laikā vairs neko ietekmēt nespēs. Un te rodas cita problēma — it kā valstī ir bezdarbs, it kā darbaspēks ir salīdzinoši ļoti izglītots, bet labus un kvalificētus darbiniekus atrast ir liela problēma. Nedaudzajiem vēl ražošajiem industriālajiem uzņēmumiem, piemēram, «Rebir», «Liepājas Metalurgam» u.c. drīz sāks trūkt speciālistu, jo vecie kadri objektīvu iemeslu dēļ vairs nevarēs turpināt darbu, bet jaunu, ko likt vietā, vienkārši nebūs. Ja vēl Rīgā un pašos lielākajos reģionu centros ir iespējams «sakasīt» vajadzīgos speciālistus vismaz apmierinošā kvalitātē, tad lauku rajonos tas ir bezcerīgi. Bet bezdarba līmenis jauniešiem vecumā no 15-29 gadiem turpina pieaugt un pašlaik sasniedz jau 20,8%.

Visskumjākais šajā situācijā ir tas, ka nelielajā Latvijā šīs lietas būtu iespējams per-

fekti sakārtot, bet tas netiek darīts. Agrāk kā arguments no valsts puses tika lietots apgalvojums, ka nav iespējams paredzēt, kura nozare attīstīsies. Pašlaik mums ir gan stratēģiskas valsts attīstības koncepcijas, gan uzņēmējdarbības izaugsmes plāni. Tikai kvalificētu speciālistu gatavošana tajos nav paredzēta. Valsts lomai būtu jāparādās izglītības plānošanā vai vismaz stratēģiska skatījuma piedāvāšanā. Taču valsts pasūtijums kādām konkrētām specialitātēm ir tāla pagātne. Pēdējās iniciatīvas izglītības jomā diemžēl neliecina par nopietnu vēlmi izdiļināties problēmā un uzlabot situāciju. Šajos neatkarības gados mēs esam iemācījušies rakstīt skaistus projektus un gudri un plaši runāt, taču gan izglītības sistēmas uzlabošana vai vismaz pielāgošana aktuālajam prasībām, reģionu attīstība, reāla bezdarba apkarošana — līdz tam rokas vēl nesniedz. Arī šai valdībai.

L.Marcinkēviča,
Latvijas Brīvo
arodbiedrību savienības
priekšsēdētāja vietniece

Kam domāts pašvaldību likums – pašvaldību vadītājiem vai iedzīvotājiem?

Saeimai jāizskata divi likumprojekti par pašvaldībām. Vienu iesniedza Zaļo un zemnieku savienība, ko sagatavoja Pašvaldību savienība, otru – iesniegs «Jaunā laika» deputāti, ko sagatavoja Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā, bet kam lielu pretestību izrāda pašvaldības. Abus projektus atbalsta koalīcijas partneri. Ministrija savā variantā paredz būtiski mainīt pašvaldību darbības nosacījumus, ZZS un Latvijas Pašvaldību savienība piedāvā saglabāt esošos principus.

Pašvaldību likumprojekti salīdzinājumā

Ministrijas projekts

- Paredz divu veidu pašvaldības – novadus un pilsētas (nav pagastu), nav otrā līmeņa pašvaldību.
- Skaidri nodala pašvaldību pašu kompetencē esošās (autonomās) funkcijas no tām deleģētajām funkcijām, paredzot nodrošināt valsts funkciju izpildei nepieciešamo finansējumu.
- Nodalīta lēmējvara no izpildvaras. Dome lemj par visu funkciju izpildi, taču var pilnvarot izpildītortu pieņemt lēmumu par deleģēto funkciju izpildi.
- Noteikta stingrāka

domes, tās priekšsēdētāja un izpildītortora atbildība nekā spēkā esošajā likumā. Par domes lēmuma tiesiskumu atbildīgi deputāti, kas par to balsojuši. Domes priekšsēdētājs atbild par pieņemto rīkojumu tiesiskumu. Saeimai ir tiesības atlaist domi. Ministram ir tiesības vērsties pret domes priekšsēdētāju, ja ir pārkāpts likums, negaidot, kad tas tiek izdarīts atkārtoti. Pašvaldības amatpersonai jāatlīdzina zaudējumi, kas, pildot amata pienākumus, aiz neuzmanības vai ar nodomu radīti pašvaldībai.

- Pašvaldību darbību

kontrolē ne tikai Valsts kontrole, kā tas ir tagad, bet atsevišķos gadījumos ministram ir tiesības pasūtīt neatkarīgu auditu, kas var veikt finanšu pārbaudi.

- Balsošana domes sēdēs ir atklāta un vārdiska.
- Paplašināta publisko apspriešanu loma, tās paredzot rīkot arī par budžeta projektu, teritorijas robežu grozīšanu, attīstības programmu utt.

Zaļo un Zemnieku savienības (Pašvaldību savienības) projekts

- Paredz vietējās pašvaldības – pilsētas, novadus, pagastus.
- Otrā līmeņa reģionālās pašvaldības.
- Funkcijas tāpat kā spēkā esošajā likumā minētas neskaidrā vēlējumā izteiksmē, paredzot to organizēšanu, veicināšanu, gādāšanu utt.
- Tāpat kā spēkā esošajā likumā paredzētas

Saeimas tiesības atlaist domi, ja tā nepilda likumu, kā arī ministra tiesības atbrīvot domes priekšsēdētāju, ja atkārtoti pārkāpts likums.

- Tāpat kā esošajā likumā paredz, ka domes sēdes ir atklātas.

Projekti izstrādāti, sacensību starp tiem vērosim Saeimā. Premjers Einars Repše uzskata, ka ministrijas piedāvātais projekts ir labs un pārdomāts, bet ZZS iesniegtais Latvijas Pašvaldību savienības projekts lielā mērā esot spēkā esošais pašvaldību likums ar nelielām izmaiņām.

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija aicina sabiedrību iesaistīties likumprojekta par pašvaldībām pieņemšanā, ar to iepazīstoties un papildinot. Ministrija likumprojektu nosūtīs Saeimas frakcijām, komisijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām un citiem interesentiem.

T.Elste

TREŠDIENAS INTERVIJA

Pirms gadiem divdesmit toreizējā Preiļu rajona laikrakstā «Leņina Karogs» bija intervija ar kolhoza «Dzintars» galveno inženieri, jauno speciālistu ANDRI LAZDĀNU – brašu puisi kviešu krāsas ūsām, kurš bija gatavs celt sociālismu Latgales laukos. Tagad Andris smejas, ka no tā laika idejām nekas vairs nav pāri palicis, pat ūsas sākušas sirmot, bet pats jau deviņus gadus strādā Preiļos – Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) Preiļu nodaļā, veicot transportlīdzekļu galvenā reģistratora pienākumus. Nemainīga palikusi tikai pārliecība, ka katrs darbs ir vērts, lai to godam un no sirds darītu.

● Man patīk humors un labi joki, atzīst Andris. Viņa tēlotais Zaķis kopā ar dzīvesbiedres Annas Sarkangalvīti kādā no Jaungada karnevāliem ieguva balvu.

Katrs darbs ir vērts, lai to godam darītu

— Profesijas apguve parasti kļūst skaidra vidusskolas gados. Par ko sapņoji tu?

— Kamēr mācījies Rimicānu pamatskolā, ne par ko īpašu nesapņoji. Kad 1979. gadā gatavojos absolvēt Vārkavas vidusskolu, biju nolēmis dienēt padomju armijā. Vienīgi pateicoties skolotāju pārliecināšanas spējām un mammas uzstājībai, mainīju savu lēmumu un sadūšojos stāties toreizējās Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijas Lauksaimniecības mehānizācijas fakultātē. Šķiet, ka arī kolhoza «Dzintars» vadība gribēja pēc gadiem saņemt atpakaļ jaunu speciālistu ar augstāko izglītību, jo uzrakstīja man norīkojumu parādījumam. Līdz ar to nākotne likās skaidra, arī nākamā darba vieta nodrošināta.

Kā jau lauku puikam, dzelzi man vienmēr bija patikuši. Jelgavā gan vairāk dzina galvās teoriju, jo nākamajiem padomju valsts inženieriem pašiem nevajadzēja remontēt traktoros un kombainus, bet gan prast organizēt šos darbus. Tomēr prakse bija interesantā, strādājām Minskas traktoru rūpnīcā, vairākas vasaras pavadījām studentu mehānizatoru vienībā Balvu rajona Viļakas padomju saimniecībā, bet pirmsdiploma praksi aizvadīju toreiz slavenajā Bauskas rajona «Uzvarā», kas lepojās ar saviem sociālistiskās saimniekošanas sasniegumiem.

Pēc diploma saņemšanas bija atgriezās dzimtajā kolhozā. Ierašanās pašā ražas novākšanas laikā, kādu mēnesi ar «drūvu kuģi» vācu labību, bet no 1984. gada 1. septembra kļuva par kolhoza galveno inženieri.

— Kādas bija toreizējās izjūtas?

— Strādājām kaut kādas mistiskas idejas vārdā. Kolhozos cilvēkiem ražas novākšanas vai sējas laikā nebija brīvdienu, nebija atpūtas, vienīgi plāns, plāna pārsniegšana un kārtējās darba uzvaras. Un tā – līdz kolhozu likvidācijai. Kam tas bija vajadzīgs?.. Jau astoņdesmitajos gados daudzi kolhozu speciālisti jūta un saprata, ka tāds «bardaks» nevar turpināties, jo visi strādāja pa roku galam, nelietderīgi tika izmantoti līdzekļi. Kā vajadzēja notikt pārmaiņām, cita lieta. Pašlaik redzams, ka laukos nepieciešama kooperācija, bet zemniekiem līdz šai pārliecībai acimredzot bija jānonāk pašiem.

— Vecākā paaudze atcerējās Kārļa Ulmaņa laikus un cerēja, ka uz savas zemes izdosies labāk saimniekot.

— Tie zemnieki, kuri tagad strādā veiksmīgi, arī kolhozu laikos bija starp centīgākajiem, viņi kopā savu piemājas zemīti, turēja lopus, audzēja kartupeļus, dārzeņus tirgum. No tukšas vietas iesākt neviens nebija viegli, it īpaši tiem, kas vairāk runāja, nevis darīja.

Lai gan pats jau deviņus gadus strādāju Preiļos, zemnieku ikdiena man ir ļoti zināma. Savulaik

● Andris Lazdāns par savu dzīves moto ir izvēlējies teicienu – nedari otram to, ko nevēlies pats preti saņemt. Pie šīs pārliecības viņš arī stingri turas. Foto: M.Rukosjuvs

arī mani vecāki paņēma atpakaļ savu zemi, tagad mamma tur tikai pāris govīs, pārdod pienu un tā gūst nelielus papildus ienākumus. Sievastēvam Vārkavas novada Vepros gan ir Latgales mērogiem liela saimniecība – ap 50 hektāri zemes. Sākumā entuziasma bija pārpārēm, bet tagad tas zūd, zemniekus nomāc produkcijas realizācijas problēmas.

Pagājušā gada septembrī, kad Latvija nobalsoja par iestāšanos Eiropas Savienībā, arī viņi balsoja «par» – ar domu un cerību, ka Eiropā zemniekiem tomēr sliktāk nebūs. Zemes kopšana Latgales cilvēkiem ir gēnos, viņi nespēj iedomāties sevi citādi, kā vien tūrumā un pie lopiem. Un ko citu laukos lai dara? Ja grib normāli dzīvot un kaut mazliet nopelnīt, zemnieki ir gatavi sienu pļaut ar izkaptīm un izslaukto pienu kannās stiept līdz lielceļam. Diemžēl ir daudz arī tādu, kuri prot tikai vaimanāt.

— Vai tev pašam nebija vēlēšanās kļūt par zemnieku?

— Godīgi atzišos, ka nezinu, vai es to spētu – saimniekot ar vērienu. No kolhoza aizgāju, kad darbojās likvidācijas komisija. Uzzināju, ka CSDD nepieciešami darbinieki. Pieteicos un jau pēc mēneša sāku strādāt par transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektoru. Kopā ar kolēģi vadījām dienas zem klajas debess gan ziemā, gan vasarā, pārbaudot automašīnas. Tagad tehniskās apskates stacija ir moderna, aprīkota ar mūsdienīgām ierīcēm, arī prasības pret transportlīdzekļu tehnisko stāvokli kļuvušas stingrākas.

— Pašlaik tev ir citi pienākumi – veikt transportlīdzekļu reģistrāciju un norakstīšanu. Ar ko sākas tava darba diena un vai tas nav vienmuļi – ik dienas un ik nedēļas darīt vienu un to pašu?

— Darba diena sākas ar pirmo klientu, kas ieradies CSDD no-

daļā ar savām vajadzībām. Cilvēki ir ļoti dažādi, tāpēc par vienmuļību sūdzēties nenākas. Dažs vēlas saņemt konsultāciju vai padomu, citam jau ir pilnīgi skaidrs gājiena vai brauciena mērķis – reģistrēt savu automobili, noņemt to no uzskaites vai arī norakstīt.

Pēdējos gados automašīnas ir kļuvušas salīdzinoši lētas, spēkratu var nopirkt pat par pāris simtiem latu. Taču jāzina, ka līdz ar automašīnas iegādi nāk līdzī arī pienākumi – reģistrācija un uzturēšana tādā kārtībā, lai braucamrīks būtu drošs braukšanai. Reizēm cilvēki ir apbrīnojami neapdomīgi, piemēram, automašīnu pārdod, bet nepārreģistrē. Un tad gadās, ka jaunais īpašnieks sastrādā kādas nepatīkšanas, bet atbildēt nākas vecajam saimniekam.

Informācijas par visām šīm lietām ir pietiekami, taču bieži vien laikrakstos rakstītais un televīzijā vai radio teiktā paliek neizlasīts un nesadzirdēts. Cilvēku dabā ir pievērst lielu uzmanību baumām, sacelt nevajadzīgu ažiotažu, piemēram, kā tas bija pagājušā gada beigās, kad nez no kurienes daudzi bija «izrāvuši», ka būs lielāki nodokļi, ka vajadzēs maksāt par automašīnu norakstīšanu. Klientiem vienmēr esmu atgādinājis, ka daudz vienkāršāk ir piezvanīt uz CSDD un iepriekš apjautāties.

Ir interesanti vērot, kā mainās rajona iedzīvotāju gaume, iegādājoties automašīnas. Pašlaik vispopulārākās ir Audi, VW, Mazda, Opel, Ford markas automašīnas. Parasti savu izvēli cilvēki motivē ar to, ka tieši šo marku automobili ir izturīgāki pret koroziju, lētāka ir to apkope. Dažreiz pārsvaru gūst prestižs, teiksim, labprātāk izvēlas vecu Audi, nevis krietni jaunāku fordiņu. Bet es pats, piemēram, cienu tieši Ford markas automašīnas.

Pirmdienas un piektdienas nodaļā parasti ir vissaspringtākās dienas. Pirmdienās pie mums

● Nepilnu gadu vecais Andriņš kopā ar mammu Helēnu un tēti Jāni savā dzimtajā pusē Rimicānos. Foto no A.Lazdāna albuma

ierodas tie klienti, kuri brīvdienās iegādājušies sev automobili, piektdienās apkalpojam tos, kuri savu braucamrīku gatavo pārdošanai.

Lietotu automašīnu piegādātāji no Vācijas un citām Eiropas valstīm tagad sūkstās, ka tur vairs nevarot iegādāties labas un lētas automašīnas. Var jau būt, ka tas ir tikai menedžmenta jautājums, lai uzsistu cenu, taču, no otras puses, ir patīkami, ka Latviju vairs nepārplūdinā ar vairākus gadus demitus veciem graustiem, kas jau pēc pāris darba sezonām pa mūsu izdangātajiem ceļiem kļūst nelietojamas.

Diemžēl mūsu rajona iedzīvotāju maksātspēja ir zema, pēdējo gadu laikā reģistrējam tikai četras līdz piecas pilnīgi jaunas automašīnas. Pagaidām topā ir «žigulji», bet arvien mazāk kļūst «zaporožecu» un GAZ-21, ko tautā sauc par vecajām «volgām». Samazinās arī «moskviču» skaits. Pa retam nākas sastapties arī ar slavenajām «pobedām», reiz nācās reģistrēt arī kādu trīsdesmitajos gados ražotu retroautiņu.

— Vai, veicot transportlīdzekļu galvenā reģistratora pienākumus, ir gadījušies arī kādi kuriozi?

— Tiekoties ar cilvēkiem, vai ik dienas gadās kas neparasts. Ir bijis arī tā, ka jaunais autoīpašnieks, kas ieradies reģistrēt mašīnu, neprot pat lāgā parakstīties. Citreiz īpašnieks steigā sajauc dokumentus un noņem no uzskaites pavisam citu automašīnu, nekā bija domājies, vai arī auto pircējs un pārdevējs sastrīdas, kuram jā-

maksā par dokumentu kārtotšanu...

Situācijas un klienti ir visdažādākie, tāpēc ne velti CSDD darbiniekiem tiek rīkoti kursi psiholoģijā, kur mācāmies runāt ar klientiem, kā pareizi atbildēt pat uz provokatoriskiem jautājumiem. CSDD ir viena no tām iestādēm, kur nopietni tiek domāts par kopējā tēla veidošanu. Ir izstrādāts speciāls kvalitātes standarts, kurā ietverta ne tikai speciālistu un darbinieku zināšanu pārbaude, bet arī prasmes un iemaņas rīkoties nestandarta situācijās. Ne velti Latvijas CSDD darbs atzīnīgi novērtēts pārējo Eiropas Savienības valstu un kandidātvalstu līmenī. Mēs lepojamies ar to, ka esam iekļāvušies tā sauktajā EUCARIS sistēmā, kas mums dod iespēju nekavējoties pārbaudīt jebkuru Latvijā ievestu automašīnu un pārliecināties par tās vēsturi. Mūsu klientiem tas rada papildus drošību un pārliecību, ka ar jauniegādāto automašīnu viss būs kārtībā.

— CSDD vadītājs Andris Lukstiņš nupat piedalījās pasaulslavenajā rallijā Parīze – Dakāra. Vai jutāt līdzīgu savam šefam?

— Protams, ka turējām par viņu ikšķus un priecājamies, ka ekipāžai izdevās veiksmīgi finišēt, apliecinot, ka viņš ir ne tikai veiksmīgs teorētiķis, bet arī labs praktiķis. Es pats gan neesmu azartisks braucējs, man patīk stūrēt lēnām un mierīgi.

L.Kirillova

VID Latgales reģionālās iestādes amatpersonas žurnālistu jautājumu krustugunis

Latgales preses izdevēju asociācijas un Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes (LRI) darbinieki Preiļos, laikraksta «Novadnieks» redakcijā notikušajā kopīgajā sarīcībā centās noskaidrot, vai nodokļu iekasētājiem (no vienas puses) galvenais ir nodokļu maksātājus nospiegt uz ceļiem, vai arī viņiem palīdzēt un atbalstīt, virzot uz kopīgo mērķi – godīgiem nodokļu maksājumiem. Latgales preses izdevējus un žurnālistus pārstāvēja Preiļu rajona laikraksta «Novadnieks» redaktore **Tamāra Elste**, Ludzas rajona laikraksta «Ludzas Zeme» redaktore **Ērika Bondarenko**, Krāslavas rajona laikraksta «Ezerzeme» redaktore **Ērika Stepiņa**. VID pārstāvēja LRI direktore **Vanda Gurkovska**, direktora vietnieks **Pāvels Balabkins**, muitas priekšnieka pienākumu izpildītājs **Aivars Augustinovičs**, kā arī citi iestādes darbinieki un VID Ludzas, Krāslavas un Rēzeknes nodaļu vadītāji. Uz tikšanos bija ieradīes arī **Jānis Pitrāns**, BO VAS «Latvijas pasts» Latgales reģionālās daļas vadītājs.

Latgales preses izdevumu asociācijas vadītāja, Preiļu rajona laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāre Elste iepazīstināja VID pārstāvjus ar asociācijas mērķiem, darbību un stratēģiju.

Prese ir viens no vadošajiem spēkiem sabiedriskās domas veidošanā, analītiski atspoguļojot apkārt notiekošos procesus. Pievērsties VID darbam presi pamudinājuši lasītāji, kuru vidū ir arī Latgales mazo un vidējo uzņēmumu vadītāji. Viņi nereti Valsts ieņēmumu dienestā saņem nevis atbalstu un ieinteresētu attieksmi, bet gan draudus par sodīšanu, kā arī sodus un vienaldzību pret viņu problēmām. Biežie likumu grozījumi šajā jomā nodokļu maksātājiem kļūst par grūti pārvaramu neskaidrību mudžekli.

Lietīškā un konstruktīvā dialogā preses darbinieki dzirdēja atbildes uz vairākām jautājumu grupām, kas bija saņemti no laikrakstu lasītājiem rakstiskā veidā, vai arī personīgi apmeklējot redakcijas.

Prese pārstāvji VID LRI vadītājiem un darbiniekiem darīja zināmu vēlēšanos saņemt regulāru informāciju par jaunu uzņēmumu nodibināšanu un reģistrāciju, kā arī par daudziem citiem jautājumiem, un arī to, lai informācijas saņemšanas ceļš būtu īsāks, bez birokrātiskām saskaņošanām. Latgales laikraksti ir gatavi informāciju par VID aktualitātēm novadīt līdz saviem lasītājiem, ja vien Valsts ieņēmumu dienests izrādīs pretimnākšanu informācijas sniegšanā.

Robežkontroles un muitas punktu skaits samazināsies

Pēc Latvijas oficiālas uzņemšanas Eiropas Savienībā, Latvijai uz austrumu robežas paliks tikai četri robežkontroles punkti – Grebņevā un Terehovā – ar Krieviju, Silenē un Pātarniekos – ar Baltkrieviju.

VID patlaban strādā, lai pārorientētu muitu darbam pēc 1. maija. Tiek analizētas jaunās funkcijas un tam nepieciešamo resursu apjoms. Patlaban muiža nodarbojas ar preču importa, eksporta un tranzīta jautājumiem, ar nodokļu aprēķināšanu un iekasēšanu. PVN nodoklis no importa tiek noteikts tajā vietā, kurā to atmuito. Importa kravas uz robežas tiek atmuitotas ļoti minimāli, tikai tās, kuru galapunkts ir pierobežas rajoni. Ja tranzīta kra-

va tiek vesta uz Rīgu, tās atmuitošana notiek Rīgā. Apmēram desmit procenti no visām noformētajām deklarācijām tiek atmuitotas – aprēķināts un apmaksāts PVN – uz reģiona robežas.

Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā preces, ko ievēdīs no ES valstīm, piemēram, no Lietuvas, netiks deklarētas. Tiks deklarētas vienīgi preces no trešajām valstīm. Tāpēc ES tiek pievērsta ļoti liela uzmanība tieši ārējai robežai. Liela ievērība tiks veltīta kvotētās lauksaimniecības produkcijas uzskaitē. Notiks darbinieku pārstrukturizācija.

VID Latgales reģionālajā iestādē strādā 820 darbinieki, 400 no viņiem nodarbināti muitā.

Kaut arī Latgalē iekšzemes kopprodukts ir divas reizes zemāks nekā vidēji valstī, un tā pieauguma tempi ir ļoti minimāli, taču nodokļu iekasēšanā Latgales reģionālās iestādes tempi ir pietiekoši pieaugoši. 2003. gada plāna izpilde pārsniegta par 11,6 procentiem. VID Latgales reģionālā iestāde 2003. gadā kopbudžetā iekasējusi 58,3 miljonus latu, kas ir par 3,1 miljonu latu vairāk nekā plānots. Kopumā nodokļu kontroles darba rezultātā 2003. gada budžetā papildus aprēķināti 9,8 miljoni latu, kas ir par sešiem miljoniem latu vairāk nekā 2002. gadā.

Tas liek secināt, ka Latgalē cilvēki nodokļus maksā labi, manuprāt, pat ļoti labi, uzsvēra Vanda Gurkovska. Arī «aploksņu algu» apkarošanā, kas pagājušajā gadā ieņēmumu dienestam bija prioritāte, nācies secināt, ka Latgalē šādu uzņēmumu ir salīdzinoši mazs procents no kopīgā uzņēmumu skaita.

● Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes (LRI) muitas priekšnieka pienākumu izpildītājs Aivars Augustinovičs (no kreisās), VID LRI direktore Vanda Gurkovska, LRI direktora vietnieks Pāvels Balabkins, LRI biroja priekšiece Ingrida Geriņa.

Lasītāju biežāk uzdotie jautājumi un VID speciālistu atbildes

JAUTĀJUMS. Nodokļu maksātājiem, uzņēmējiem un grāmatvežiem sarežģīti orientēties un pārzināt grozījumus likumdošanā un izmaiņas normatīvajos aktos. Savukārt no Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekiem nereti jūtama attieksme, ka iestāde vairāk gatava pārbaudīt un sodīt nekā izskaidrot.

Vai pret uzņēmumu jāpielieto soda sankcijas, ja grāmatvedis pieļāvis kļūdu nezināšanas dēļ, bet pēc kāda laika pats to atklājis un vēlēties izlabot? Piemērotās soda naudas apmērs Latgales uzņēmējam nereti var būt iznīcinošs.

ATBILDE. Piemērojama sodam ir jābūt adekvātam nodarītajam pārkāpumam. Tomēr katrā gadījumā, nosakot sodu, tiek rūpīgi izskatīts pārkāpuma apmērs. Soda apmēru VID darbinieki nevar mainīt, jo likumdošanā par konkrētiem pārkāpumiem paredzēts noteikts sods. Taču VID ir noteikta pārsūdzības procedūra iespējamība. Ikvienam klientam, kurš ir saņēmis jebkura veida pārbaudes aktu, ir tiesības griezties pie reģionālās iestādes vadības ar lūgumu pārskatīt pārbaudes materiālus. Šim nolūkam reģionālajā iestādē darbojas neatkarīga struktūrvienība, kura specializējusies lēmumu pārsūdzēšanas darbā. Ja klients vēlas, viņš var piedalīties materiāla izskatīšanā un sniegt papildus informāciju. Taču, ja klientu lietas izskatīšana nav apmierinājusi, viņš var vērsties pie VID ģenerāldirektora un pēc tam – tiesā.

Ja klients aprēķinātās soda naudas lielumam piekrit pēc būtības, viņam ir iespēja griezties jau minētajā komisijā, lai tā noteikto soda naudas lielumu samazina līdz pat 70 procentiem, kā to paredz likums, kas arī lielākajā daļā no

visiem gadījumiem tiek darīts.

Aprēķinātā soda nauda nav jānomaksā uzreiz. Normatīvie akti paredz, ka uzņēmumam ir tiesības lūgt sadalīt aprēķināto summu maksāšanai laika periodā līdz gadam. Arī šo lūgumu izskata komisija. Tomēr triju gadu laikā atkārtoti sodītam nodokļu maksātājam soda nauda otrreiz vairs netiek samazināta.

Reģionālās iestādes lēmumus par soda naudas noteikšanu līdz šim pārsūdzējusi puse no sodītajiem nodokļu maksātājiem.

Uzņēmēji par nodokļu aprēķinos pašu pieļautajām un atklātajām kļūdām var iesniegt izziņas VID. Šādos gadījumos papildus jāmaksā tikai kavējumu nauda, bet soda naudas procenti netiek aprēķināti. Taču, ja šo kļūdu konstatēs nodokļu audīts, soda naudu nāksies maksāt trīskāršā apmērā.

JAUTĀJUMS. Pirms mājlopa nodošanas zemniekam VID ir jāsaņem noteikta parauga veidlapa, kurā tiek norādīts tā uzņēmuma nosaukums, ar ko zemnieks pirms tam vienojies par darījumu un par cenu. Taču darījuma dienā uzņēmums atsakās maksāt iepriekš apsolīto cenu, un zemnieks nepiekrīt darījumam. Lai produkciju pārdotu citam uzņēmumam, zemniekam atkārtoti jāgriežas VID iestādē un jāsaņem jauna veidlapa. Kāpēc šo procedūru nevar vienkāršot, izsniedzot veidlapas bez konkrēta uzņēmuma norādes?

ATBILDE. Šī izziņas veidlapa ir dokuments, ko nodokļu maksātājs izmanto atskaites sastādīšanai. Lai saņemtu PVN 12 procentu apmērā, tiek reģistrēti uzņēmumi, kuri ir attiecīgi noformējuši dokumentus un saņēmuši licences. VID nevar izsniegt izziņas veidlapu, neuzrādot uzņēmumu, kam

zemnieks pārdos savu produkciju. Zaudētāji šajā gadījumā būtu paši zemnieki, jo viņi nesaņemtu nodokļu atlaidi. Lai izvairītos no liela laika patēriņa, zemniekiem ar uzņēmējiem vēl pirms veidlapas saņemšanas vajadzētu noslēgt līgumu, norādot cenu, par kādu produkcija tiks iepirkta.

JAUTĀJUMS. Vai atskaites un deklarācijas VID var nodot elektroniskā veidā?

ATBILDE. VID modernizācijas projekta ietvaros, paplašinot un uzlabojot servisu, ko VID sniedz nodokļu maksātājiem, tiek piedāvāta iespēja deklarācijas, pārskatus un nodokļu aprēķinu pārskatus Valsts ieņēmumu dienestā iesniegt elektroniskā formā. Pašlaik elektroniskā veidā var iesniegt lielu daļu dokumentu, tomēr paralēli tiem jāiesniedz papīra dokumenti. Tikai elektroniskā veidā dokumentus varēs iesniegt tad, kad darbosies likums par elektronisko dokumentu parakstu.

JAUTĀJUMS. Kur un kādā veidā Valsts ieņēmumu dienesta klientiem iespējams iegūt informāciju un izglīties šajā jomā?

ATBILDE. VID Latgales reģionālās iestādes nodaļas pirmās valstī atvērta bezmaksas lasītavas nodokļu maksātājiem. Lasītāvās klienti var iepazīties ar visplašāko informācijas apjomu bukletu, brošūru un citu materiālu veidā. Vienīgi Preiļu nodaļā lasītavai nav iekārtota atsevišķa telpa.

Regulāri laikrakstos, kā arī visām pašvaldībām tiek sniegta informācija par VID darbinieku pieņemšanām pašvaldībās.

Periodiski tiek organizēti mācību semināri un konsultācijas nodokļu maksātājiem, taču to apmeklētība ir visai vāja.

Sagatavoja L.Rancāne

LAUKSAIMNIEKIEM

Uzmanību! Riko mācības augu aizsardzības jautājumos

No 2003. gada mainīta kārtība par augu aizsardzības jautājumos nepieciešamo minimālo zināšanu apjomu, lai varētu iegādāties un lietot otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļus (AAL), informē VAAD Latgales reģionālās nodaļas vadītāja A.Kalāne.

Personai, kura atestāciju par tiesībām iegādāties un lietot otrās reģistrācijas klases AAL kārtos pirmo reizi, paredzēts 24 stundu apmācību programmas apjoms, līdz ar to būs sasniegts 1. zināšanu līmenis. Personai, kura vēlas apliecību iegūt atkārtoti, tiek piedāvāts astoņu stundu apmācību programmas apjoms, kas atbilst 2. līmenim.

Lai izietu apmācību, nepieciešams VAAD Latgales reģionālajā nodaļā (Preiļos, Daugavpils ielā 57, tālrunis 53-22724 vai pie Preiļu rajona Augu aizsardzības un karantīnas daļas vecākās inspektora Z.Dūdas, tālrunis 53-07405) uzrakstīt iesniegumu par piedalīšanos apmācībās un iesniegt fotogrāfiju apliecībai.

Apmācību grafiks

1. diena (8 stundas) – 9. februārī (1. līmenis); 2. diena (8 stundas) – 23. februārī (1. līmenis); 3. diena (8 stundas) – 15. martā (1. un 2. līmenis); (8 stundas) – 19. aprīlī (2. līmenis)

A.Kalāne aicina laikus pieteikties apmācībām, lai turpmāk nebūtu problēmu ar augu aizsardzības līdzekļu iegādi.

Lauksaimnieki reģistrējušies ES atbalstam

Pērn kopumā Lauku atbalsta dienestā (LAD) reģistrējušies 80 421 lauksaimnieki, kas pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā vēlas saņemt tiešos maksājumus. Visvairāk pretendenti uz ES tiešajiem maksājumiem ir Latgalē, ziņo BNS.

Kā informē Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītājs Uldis Konečņis, Dienvidlatgalē Eiropas Savienības lauksaimniecības atbalstam pagājušā gada nogalē notikušajā priekšreģistrācijā reģistrējušies 15 500 lauksaimnieku. Preiļu rajonā reģistrējušās 4600 fiziskās personas un 800 juridiskās personas, Krāslavas rajonā – 5200 fiziskās un 300 juridiskās personas, Daugavpils rajonā – 4300 fiziskās un 300 juridiskās personas.

Pretendenti uz ES tiešajiem maksājumiem informāciju par pierēģistrēto zemi var aktualizēt līdz šī gada aprīlim. No 2004. gada 20. aprīļa tiks uzsākta un līdz 26. maijam tiks pabeigta pretendentu reģistrācija ES tiešo maksājumu saņemšanai. Vienlaikus tiks veiktas arī pieteikto platību atbilstības dabā fiziskās kontroles. Kontrole notiks līdz šī gada 30. septembrim.

Eiropas Savienības atbalsta izmaksa pretendentiem tiks veikta no 2004. gada 1. decembra.

Cukurbietes paliek pāri

Zemnieki pagājušajā gadā bija spiesti C kvotas jeb liekās cukurbietes izvest uz Baltkrieviju, jo cukurfabrikas atteicās tās pārstrādāt. Cukura ražotāji norāda, ka šo biešu pārstrāde tām nav izdevīga.

Liekās cukurbietes ir aptuveni 15 tūkstoši tonnu, kas ir ap trim procentiem no pērnā rudens cukurbiešu kopražas, sacīja Latvijas Cukurbiešu audzētāju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietas izpildītājs Uldis Caune.

Bietes uz Baltkrieviju tiek eksportētas caur akciju sabiedrības «Liepājas cukurfabrika» biešu

pieņemšanas punktu Dobelē. Par vienu tonnu biešu kaimiņvalsts zemniekiem maksā 10 ASV dolārus (aptuveni 5,46 latus). Latvijas cukurbiešu audzētāji ar biešu eksportu uz Baltkrieviju peļņu negūst, tomēr ir iespējams iegūt līdzekļus, lai segtu biešu audzēšanā un novākšanā ieguldīto.

Situācija, kad zemniekiem liekās bietes ir jārealizē ārpus valsts, bija izveidojusies pirmo reizi, bilst U. Caune.

Abu cukurfabrikas – a/s «Liepājas cukurfabrika» un a/s «Jelgavas cukurfabrika» — vadītāji atzinuši, ka uzņēmumiem virsplāna cukurbiešu realizēšana ārpus valsts nav izdevīga, ņemot vērā zemo cuku-

ra cenu pasaules tirgū.

«Jelgavas cukurfabrikas» valdes priekšsēdētājs Jānis Blumbergs teic, ka šobrīd pasaules tirgū tonna cukura maksā 200 ASV dolārus (apmēram 109 latus). Pastāvot šādai cenai, rūpnīca var ražot C kvotas cukuru ar nosacījumu, ja bietes no zemniekiem tiek iepirktas par trīs latiem tonnā. Zemnieki uzskata, ka šāda cena ir par zemu.

Cukurfabrikas vadītājs piebilda, ka situācija, iespējams, būtu savādāka, ja uzņēmumam nebūtu tik daudz neskaidrību ar nodokļiem, kas būtu jāmaksā par cukura virslimita krājumiem pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā.

Augļkopji gatavojas pavasarim

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja 13. janvārī rīkotajā seminārā «Potēšanas veidi, pārpotēšana» reģionālās dārkopības konsultante Jānina Kursīte interesentus iepazīstināja ar sēklaudžu un klonaudžu potcelmiem, klonaudžu potcelmu pavairošanu un stādu audzēšanu un acošanu.

Sēklaudžu (sēj no sēklas) potcelmu iegūšanai Latvijā ābelēm izmanto 'Antonovkas' sēklaudžus, bumbierēm – mājas bumbieres formas – 'Kazraušu bumbieri', 'Malnavas bumbieri' un citas. Ābeļu un bumbieru sēklaudžu potcelmi ir brīvi no vīrusiem un parasti (bet ne vienmēr) arī no sakņu vēža.

Kā potcelmu gan skābajiem, gan saldajiem ķiršiem izmanto smaržīgo ķirsi. Plūmēm parasti tiek lietots viens sēklaudžu potcelms – 'Kaukāza plūmes' sēklaudži. Saderība ir laba ar lielāko daļu plūmju šķirņu, bet ne ar visām,

piemēram, renklodes, mirabeles, kā arī atsevišķas šķirnes, piemēram, 'Stanley', ar šo potcelmu nesader. Nesaderība izpaužas gan kā zems pieauguma procents, gan arī novērojama jau lielu koku atlūšana acojuma vietā. Otrs trūkums – veido daudz atvašu no stumbra pamatnes.

Potcelmus, ja tie nav uzacoti, parasti izrok oktobra otrajā pusē, kad tie labi nobrieduši. Pēc izrakšanas potcelmus sašķiro, sasien saišķos pa 25-30 gabali, apcērt ar cirvi virszemes daļu, atstājot 20-30 centimetrus garu stumbru. Apcērt arī saknes līdz 10-15 centimetru garumam. Resnākos potcelmus parasti izmanto ziemas potēšanai, vidēji resnos, arī tievākos nākošajā pavasarī izstāda acošanai.

Līdz šim lielāko daļu augļkoku audzēja uz sēklaudžu potcelmiem. To sakņu sistēma bija dziļa un plaša, koki uz tiem auga spēcīgi, pavēlu sāka ražot, bija neizlīdzināti augumā, toties ilgūmžīgi. Tagad vairāk stāda uz klonaudžu jeb

veģetatīvi vairotiem potcelmiem, kuriem katram ir savas īpatnības, sava noteikta ietekme uz šķirnēm. Vienu faktoru ietekmē koku augums ir ļoti mazs, citu – lielāks, bet visi nodrošina agrāku ražošanas sākumu, kvalitatīvāku ražu, vieglāku koku kopšanu, taču arī īsāku mūžu.

Klonaudžu potcelmi ābelēm:

— vismazākos kokus ar viseklāko sakņu sistēmu veidos P22, B491, nedaudz lielākus – M9, B9, P60, B396. Visiem šiem potcelmiem nepieciešami balsti;

— nedaudz spēcīgāks augums būs uz M.26, M.7, MM.106 un MM.102. Ābelēm uz šiem potcelmiem ne vienmēr būs vajadzīgi balsti;

— vēl spēcīgāks augums ir uz B118, bet vislielākās ābeles būs uz B490 un A.2.

Klonaudžu potcelmus pavairo ar:

- ✓ aprausumiem,
- ✓ koksnainajiem un lapainajiem spraudņiem,
- ✓ meristēmām.

Pēc potcelmu stādīšanas augsni uzirdina un pieraus. Potcelmiem pēc iesakņošanās dod slāpekļa virsmeslojumu, otro reizi – ne vēlāk kā jūnija beigās. Parasti piemums aco no 15. jūlija līdz augusta beigām. Potcelmiem jābūt tuvu

veģetatīvās augšanas nobeigumam, vislabāk, ja pēc acošanas tas izbeidzas. Arī potzaru pumpuriem jābūt ļoti nobriedušiem. Visagrāk jāaco skābie ķirši, kamēr to potzaru pumpuros nav izveidojušies ziedpumpuri.

Augļkopība Latgalē

Pagājušajā gadā Krāslavas rajona padome un Ziemeļu Ministru padomes informācijas birojs kopīga projekta ieviešanai izdevis katalogu «Augļkopība Latgalē». Šī izdevuma mērķis ir popularizēt esošos Latgales augļdārzus, tādējādi veicinot savstarpēju informācijas un pieredzes apmaiņu un sadarbību, kā arī atspoguļot citu Latvijas reģionu pieredzi augļkopībā un bioloģisko augļu dārzu apsaimniekošanā.

Projekta eksperte Māra Skrīvele ir izstrādājusi pamatprasības augļu dārzu kopšanai un sekmīgai apsaimniekošanai Latgales apstākļos. Augļu dārzam ir jāražo ilgus gadus. Sevišķi rūpīgi tas jākopj pirmajos augšanas gados. Katra kļūda, neprecīza vai novē-

lota kāda paņēmiena izpilde, paviršība ietekmēs koku augšanu un ražošanu ne tikai nākošajā, bet arī turpmākajos gados.

Jebkuram kokam, bet sevišķi jaunajiem, visvairāk nepieciešams mitrums, tāpēc sevišķi rūpīgi jākopj jauno kociņu apdobe. Pirmos piecus gadus vasarā tām jābūt brīvām no jebkura apauguma apmēram 0,7-1 metra rādiusā. To var panākt ar mehānisku apstrādi, piemēram, frēzējot, kā arī ar herbicīdiem vai jebkuru mulču pietiekami biežā slānī. Lētākās būs zāģu skaidas vai tikko plauta zāle. Kūtsmēsli gan palīdzēs saglabāt mitrumu un pavairo trūdvielu saturu, bet veicinās arī nezāļu savairošanos. Tā apkarot, lai saglabātu pietiekami platu nezālēm brīvu apdobi, būs jālieto herbicīdi. Ja zāģu skaidas noklātas visā apdobe platībā un augsne ir maz trūdvielu, tām var papild-

dus uzkaisīt slāpekli, kas veicinās skaidu sadalīšanos. Ja apdobe nezāles iznīcina ar herbicīdiem, zāģu skaidu segums ap stumbru ļaus izvairīties no smidzināšanas kociņa tiešā tuvumā. Mulča arī palīdzēs saglabāt augsne mitrumu.

Rindstarpās zāle jāplauj atkarībā no nokrišņu daudzuma un augsnes auglības 4-7 reizes sezonā. Ja nopļautā zāle bijusi pagara, to tūlīt pēc nopļaušanas ieteicams uzklāt apdobe. Īsi nopļauta zāle rudenī var palīdzēt izvairīties no peļu grauzumiem. Zaru noliekšana paātrina ražošanas sākumu, bet aizkavē veģetatīvo augšanu. Ja stādīšanas attālumi starp kokiem lieli, pirmajiem pamata zariem tikai paplatina atzarošanās leņķus, sākumā ar knaģiem, vēlāk ar citiem paņēmieniem – spraišļiem, auklām vai smagumiem. Stipri, zem platā leņķa zarus liec,

ja stādīšanas attālumi starp kociņiem nav lielāki par 1,5 metriem. Stipri var noliekt arī vainaga augšējos zarus, lai aizkavētu apakšējo zaru noēnošanu.

Pirmajos hektāros labāk iestādīt vairāk šķirņu. Tas ļaus gadu gaitā izdalīt konkrētiem apstākļiem piemērotākās un drošākās šķirnes. Latgales augļi daudzējādā ziņā ir pārāki par citur audzētajiem, tikai jāiemācās dārzus pareizi kopt, jāizveido glabāšanas un realizācijas sistēma.

Katalogā «Augļkopība Latgalē» iekļautās Preiļu rajona zemnieku saimniecības:

Preiļu novada zemnieku saimniecība «Ēdelveiss» — audzē ābeles, bumbieres, upenes, avenas un zemes;

Līvānu novada Rožupes pagas-

ta zemnieku saimniecība «Zīlītes» — audzē ābeles, upenes, avenas;

Aglonas pagasta zemnieku saimniecība «Ziediņi» — audzē ābeles, bumbieres, plūmes, saldus ķiršus;

Vārkavas novada Rožkalnu pagasta zemnieku saimniecība «Ezerlejas» — audzē ābeles, bumbieres;

Stabulnieku pagasta zemnieku saimniecība «Pārsla» — audzē ķiršus un upenes.

Katalogā ievietota arī informācija par tuvākajām kokaudzētāvēnām. Tādas ir zemnieku saimniecība «Ziediņi» Daugavpils rajona Višķu pagastā, zemnieku saimniecība «Sēlija» Daugavpils rajona Lauceses pagastā un zemnieku saimniecība «Paradīze» Daugavpils rajona Pilskalna pagastā.

Pagasti piekrīt turpināt sarunas par iekļaušanos Līvānu novadā

16. janvārī Līvānos notikušajās sarunās par Līvānu novada paplašināšanu ar reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministru Ivaru Gateru gan Rudzātu, gan Jersikas pagastu pašvaldības atzina, ka pagaidām vēlas saglabāt esošo statusu, taču neizslēdza sarunu iespējamību par iekļaušanos Līvānu novadā.

Saskaņā ar 102 novadu modeli Līvānu novadā paredzēts iekļauties arī Rudzātu un Jersikas pagastiem, tādēļ ministrs vēlējas uzklaut gan Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētāja Jāņa Zepa, gan Jersikas pašvaldības vadītājas Maijas Spūles, gan Līvānu novada domes priekšsēdētāja Andra Vaivoda un šo pašvaldību deputātu viedokļus un argumentus. Sarunās piedalījās arī Jēkabpils rajona Vīpes pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Kalniņš.

A.Vaivods sarunās uzsvēra, ka Līvānu novada pašvaldība ir atvērta priekšlikumiem, ja kāda no kaimiņu pašvaldībām vēlēšies iekļauties Līvānu novadā. Viņš piezīmēja, ka turpmākajos gados, kad pašvaldībām nāksies aktīvi strādāt Eiropas Savienības strukturālo fondu līdzekļu apguvē, mazajām pašvaldībām būs grūti šos līdzekļus piesaistīt gan no finansiālā viedokļa, jo nepieciešams līdzfinansējums, gan no speciālistu viedokļa, kas būtu kompetenti projektu izstrādē un realizācijā. Līvānu novads neatbalsta 33 novadu izveidi, bet par optimālāko atzīst 102 vai 102 plus modeli.

M.Spūle, definējot savas pašvaldības viedokli, atzina, ka vēlas saglabāt esošo statusu, tajā pašā laikā piekrīt turpināt sarunas par Līvānu novada veidošanu. Jersikieši atzina, ka viņiem ir būtiski saglabāt vēsturisko Jersikas vārdu un uzsvēra, ka vēl ir ļoti daudz neatbildētu jautājumu reformas sakarā, piemēram, kur būs reģiona centrs, kā būs pārstāvētas pagastu intereses novadu domēs un citi.

J.Zeps atzina, ka Rudzātu pagasts nolēmis saglabāt esošo statusu līdz 2005. gada pašvaldību vēlēšanām, taču arī viņš piekrita turpināt sarunas par Līvānu novada veidošanu.

Uz jautājumu par novadu reformas iznākumu ministrs I.Gaters atbildēja, ka šis ir valdības kompetences jautājums un nav atkarīgs no viņa vienpersoniski, taču ministra pārliecība ir, ka 2005. gada martā Latvijā ir jāvēl novadu pašvaldības.

Sarunu protokolā tika ierakstītas arī tās lietas, ko pašvaldības uzskata par būtiskām un īstenojamām reformas gaitā:

- ✓ nepieciešams piešķirt finansējumu valsts atbalsta programmai novadu infrastruktūras attīstībai, paredzot katram novadam finansējumu, kas ir ne mazāks par 200 000 latu, atkarībā no iedzīvotāju skaita, attāluma no Rīgas un citiem faktoriem;

- ✓ nepieciešams pārskatīt pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda darbības esošo kārtību un pašvaldību finanšu nepieciešamības aprēķināšanas kārtību;

- ✓ sakārtot valsts pārvaldes iestāžu reģionālo struktūru darbību atbilstoši izveidotajiem novadiem, lai iedzīvotājiem būtu iespējams saņemt pakalpojumus pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai;

- ✓ valsts atbalsts vajadzīgs arī sakaru infrastruktūras modernizācijai, nodrošinot pašvaldību vienotās informācijas sistēmas (PVIS) un Latvijas izglītības informācijas sistēmas (LIIS) projekta ieviešanu visos pakalpojumu sniegšanas punktos novada pagastu teritorijās, attīstot interneta pieslēgumu;

- ✓ pēc pašvaldību domām daudz nesakārtotības ir arī likumdošanā, tādēļ nepieciešamas korekcijas likumā «Par pašvaldībām», «Vēlēšanu likumā» un citos.

Ņemot vērā sarunu iznākumu, tās tiks turpinātas otrajā kārtā, kas varētu notikt pavasarī.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
preses sekretāre

LĪVĀNU NOVADA AKTUALITĀTES

Remontē Līvānu slimnīcas uzņemšanas nodaļu

Kopš janvāra sākuma rekonstrukcijas darbi rit Līvānu slimnīcas uzņemšanas nodaļā. Remontdarbiem un neatliekamās medicīniskās palīdzības automašīnu aprīkošanai piešķirti valsts investīciju līdzekļi 15 000 latu apmērā.

Par aptuveni 8000 latu kapitālais remonts tiek veikts daļā neatliekamās palīdzības nodaļas un gaitenī, kas paredzēts slimnieku pārvešanai uz liфта nodalījumu. Šajā vietā kanalizācijas izskalojumu dēļ bija bojāts arī grīdas pārsegums. SLA «RNS-D», kas ceļu aptaujas rezultātā ieguva tiesības darbu veikšanai, jau ir nomainījuši ielūzušo grīdas daļu, tiek pārbūvētas arī starpsienas, veikta sanitārā mezgla nomaīņa, dušas kabīnes ierīkošana, kas nepieciešama slimnieku vajadzībām, kā arī durvju nomaīņa.

Nodaļā tiks mainīti visi pieci logi, atbilstoši prasībām sakārtota elektroinstalācija, uzstādīti radiatoru, veikta veco kanalizācijas un ūdensvada cauruļu demontāža un maiņa.

Diemžēl līdzekļi nav pietiekami, lai remontu varētu veikt visā neatliekamās palīdzības nodaļā, taču ieguvums ir arī daļēja tās rekonstrukcija, jo tā nodrošinās gan pacientiem gan mediķiem patīkamus darba un ārstēšanās apstākļus. Uzņemšanas nodaļa ir pirmā vieta, kur slimnieks nokļūst, nonākot slimnīcā, tādēļ svarīgi ir radīt patīkamus

● Līvānu novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko (no kreisās) kopā ar pašvaldības galveno speciālistu celtniecības un saimnieciskajos jautājumos Uldi Skreiveru aplūko firma RNS-D celtnieku veikumu.

apstākļus un estētisku vidi, kas atbilst drošības un sanitārajām normām.

Par valsts piešķirtajiem li-

dzekļiem slimnīca iegādāsies arī medicīnisko aparāturu neatliekamās palīdzības automašīnu aprīkošanai.

Līvānos būs atklātā slidotava

Tiklīdz laiks kļūs vēsāks, Līvānos, Lāčplēša ielā 28 tiks uzsākti atklātās slidotavas ledus seguma liešanas darbi.

Līvānos slidotava uz piepūšamās sporta halles pamatiem, līdzās pilsētas tir-

gum tiek veidota jau otro gadu pēc kārtas. Šos darbus kopā ar palīgiem veic pašvaldības sporta un masu pasākumu organizatore Mārīte Vilcāne. Viņa informēja, ka kvalitatīvas āra slidotavas izveidei nepieciešams sablīvēts sniega pamats un aptu-

veni 15 ledu kārtas, kuras tiek lietas pakāpeniski, jo vienas kārtas izveidošanai laukums ar ūdeni jālaista vismaz pāris stundu. Pieprasījums pēc atklātās āra slidotavas ir ļoti liels. No rītiem to apmeklē vecvecāki ar mazuliem, bet vakaros slidošanas

priekus izbauda lielākie bērni un jaunieši. Laukumu ir iespējams arī apgaismot, tādēļ slidotāji to izmanto līdz pat vēlam vakaram. Labi sagatavotai ledus virsmai postu nenodara arī atkušņi, un parasti slidotava ir pēdējā vieta, kur pavasaros nokūst ledus.

Amatniecības centrā skatāma keramikas izstāde

No 19. janvāra Līvānu novada domes «Latgales mākslas un amatniecības centrā» apskatāma Līvānu mākslas skolas audzēkņu keramikas darbu izstāde. Izstāde būs

skatāma līdz februāra vidum katru dienu no 9.00 līdz 18.00, izņemot svētdienas. Līdztekus tam vecās muižas ēkā joprojām apskatāma pastāvīgā jaunieguvumu izstāde

«Amatnieki Latgalē» un tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» izstāde. Aktīvi darbojas keramiķa L.Cīruļa keramikas fantāziju darbnīca, kurā iespējams apgūt pras-

mes keramikā, iepriekš sazinoties pa tālruni 9633321.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
preses sekretāre

Projekts «Vecāki par bērnu ar īpašām vajadzībām iekļaušanu»

Integrācija, iekļaušana — vārdi, kas šobrīd bieži skan valdības, parlamentāriešu runās un masu medijos. Šajā gadā Latvija iekļausies Eiropas Savienībā, tas būs demokrātijas, sociālās attīstības un vienlīdzīgu iespēju ceļš. Bet vai visiem? Pēc Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datiem Latvijā 2001. gadā bija 502 509 bērni vecumā no 0-17 gadiem. Pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras datiem 2003. gada 1. janvārī Latvijā bija 11 061 bērni ar dažāda veida invaliditāti, 0,38% no tiem apmeklēja vispārīgizglītojošās speciālās skolas, pārējie mācījās mājās, tādēļ vai mājas apmācībā. Tas liecina, ka bērni ar īpašām vajadzībām ir izolēti no vis-

pārīgizglītojošās izglītības sistēmas. Būtiskākie cēloņi tam ir izglītības iestāžu fiziskās vides nepieejamība, pedagogu izpratnes, pieredzes un zināšanu trūkums darbā ar šādiem bērniem un šo bērnu vecāku psihoemocionālās barjeras savu bērnu tiesību aizstāvēšanā.

Lai atbalstītu un iedrošinātu iekļaušanas procesā ieinteresēto cilvēku centienus, sniegtu viņiem nepieciešamās zināšanas un prasmes darbam ar šiem bērniem, Izglītības iniciatīvu centrs 2004. gadā īsteno projektu «Vecāki par bērnu ar īpašām vajadzībām iekļaušanu». Projekts vienlaicīgi norisināsies Līvānu novadā, Dobeles pilsētā un rajonā, Ogres novadā un Rīgas rajonā. Projekta mēr-

ķis ir iekļaut vispārīgizglītojošo skolu klasēs un pirmsskolu grupās bērnus ar īpašām vajadzībām, aktīvi iesaistot šajā procesā bērnu ģimenes. Projekta dalībniekiem — vecākiem, pašvaldību darbiniekiem, sociālajiem darbiniekiem, pedagogiem, nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, būs iespēja paplašināt savas zināšanas par bērnu tiesībām, par sabiedrību bez aizspriedumiem, par iekļaujošās izglītības modeļiem dažādās Eiropas Savienības valstīs un tās realizācijas iespējām Latvijā. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar Antverpenes universitāti (Beļģija).

Finansiāli projekts tiek īstenots par Eiropas Savienības PHARE programmas «Pilsoniskas sabiedrības attīstība

Latvijā — 2001» līdzekļiem, šo programmu administrē Sabiedrības integrācijas fonds. Projekts tiek īstenots ar nelielu, bet ļoti nepieciešamu Līvānu novada domes, Dobeles pilsētas domes un Dobeles rajona padomes, Ogres novada domes un Rīgas rajona padomes finansiālu atbalstu.

Uzsākot jauno gadu un atceroties to, ka katrs no mums ir kādam bērns, dāvāju jums ķīniešu sakāmvārdu:

*Bēns,
Nebaidies augt lēnām,
Baidies
Pārstāt augt!*

Z.Lūciņa,
Izglītības iniciatīvu
centrs

INFORMĀCIJA

Stāsta par paveikto un jaunajām iecerēm

Preiļu kultūras namā notika Preiļu novada domes organizētā tikšanās ar novada iedzīvotājiem, uz kuru pārsvarā bija ieradušies gadus vecāki iedzīvotāji, kā arī domes izpildinstitūciju un iestāžu darbinieki.

Novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis, sniedzot ziņojumu par pašvaldības sociāli ekonomisko stāvokli 2003. gadā, pirmām kārtām pievērsās izglītības un sociālās dabas jautājumiem, īpaši akcentējot Preiļu Valsts ģimnāzijas izglītības augsto līmeni, ko apstiprina panākumi centralizētajos eksāmenos.

Jānis Eglītis raksturoja arī novada sociāli ekonomisko stāvokli uz citu pašvaldību fona. Latvijas 77 pilsētu sarakstā pēc visiem vidējiem rādītājiem 2003. gadā Preiļi ieņēma 48. vietu, savukārt Preiļu rajons starp pārējiem ir 22. vietā.

Runājot par kultūras darbu, Jānis Eglītis atzina, ka kultūras namā rīkote pasākumi ir maz apmeklēti. Iespējams, daļēji arī tāpēc, ka tie netiek pietiekami plaši reklamēti. Domes priekšsēdētājs atzina, ka jāpaugstina kultūras darba kvalitāte Aizkalnē un Ličos. Viņš arī izteicās, ka tiks nopietni domāts par to, lai Preiļos jau šovasar notiktu kāds valsts mēroga pasākums, kas arī turpmākajos gados būtu raksturīgs tikai Preiļiem novada atpazīstamības iegūšanai.

Runājos par komunālo pakalpojumu sniegšanu, Jānis Eglītis uzsvēra, ka jau trīs gadus par tiem nav paaugstināts samaksas lielums.

Iepazīstinot ar novada domes iecerēm, kas īstenojamas 2004. gadā, domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis un priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs informēja, ka infrastruktūras jomā svarīgi ir pabeigt sociāla dienesta ēkas iekārtošanu, īstenot SAPARD programmu ceļu sakārtošanai novada teritorijā. Jāpabeidz Aizkalnes pagasta centra ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija. Preiļos paredzēts uzbūvēt koģenerācijas staciju. Jāpabeidz arī Raiņa bulvāra labiekārtošana. Paredzēts uzbūvēt nojumes Preiļu autoostas teritorijā, rekonstruēt parka vārtus.

Ir iepļānota jaunas ūdens atdzelzošanas stacijas celtniecība, ūdens attīrīšanas iekārtu modernizēšana. Pie centralizēta ūdensvada tiks pieslēgtas arī individuālās mājas. Pēc ūdensvada ierīkošanas tiks saremontētas atsevišķas ielas individuālo dzīvojamo namu rajonos, kuras patlaban ir ļoti sliktā stāvoklī.

Novada iedzīvotāji tika iepazīstināti arī ar jaunumiem sociālā darba uzlabošanai. Katrā no pagasta centriem paredzēts pieņemt sociālo darbinieku, kas strādātu uz puslīkmi. Tiks pabeigta sociālās virtuves iekārtošana sociālās aprūpes centrā, sadarbībā ar rajona pašvaldības

uzņēmumu «Preiļu slimnīca» izveidotas sociālās gultas.

Par joprojām vāju posmu novadā priekšsēdētājs atzina uzņēmējdarbības nepietiekamās aktivitātes.

Iedzīvotāji Preiļu novada domes priekšsēdētājam uzdeva vairākus jautājumus. Daži klātesošie vēlējās zināt, kad Preiļu iedzīvotājiem būs iespēja nomazgāties pirti, bet bērniem – izmantot peldbaseinu. Jānis Eglītis paskaidroja, ka peldbaseina darbošanos būtu iespējams atsākt, jo notikušas sarunas ar Latvijas Sporta pārvaldes pārstāvjiem, kas būtu ar mieru palīdzēt peldbaseina lietošanas apmaksāšanā. Uz sadarbību aicināts arī pirts un baseina īpašnieks. Dome ir gatava piedāvāt arī citu variantu šīs problēmas risinājumam un kompleksu ar pirti no īpašnieka atpirkt vai nomāt. Taču baseina īpašnieks atbildi vēl nav sniedzis. Iespējams, ka jautājumu par pilsētnieku nomazgāšanos, ar kuru nevar tikt galā jau vairāku gadu garumā, varētu atrisināt tādējādi, ka tiktu uzbūvēta jauna pirts. Patlaban mazturīgajiem iedzīvotājiem un pensionāriem ir iespēja nomazgāties sociālā dienesta centrā ierīkotajā dušā. Šos pakalpojumus ik dienas izmanto vidēji trīs cilvēki.

A. Upiša un Daugavpils ielas iedzīvotāji domei iesniedza vēstuli ar lūgumu kompensēt apkures izdevumus sakarā ar neapmierinošo temperatūru dzīvokļos

2002./2003. gada apkures sezonā, kā arī sūdzību par šajā sezonā piegādātā dzeramā ūdens zemo kvalitāti. Jānis Eglītis atbildēja, ka jautājumu par kompensācijas iespējamību lūgs izvērtēt domes juristam, bet par ūdens kvalitātes uzlabošanu tiks parūpēties komunālo saimniecību atbildīgajiem darbiniekiem.

Klātesošie vēlējās zināt arī to, vai pilsētā ir brīvs dzīvojamais fonds, uz ko domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs atbildēja, ka pašvaldības īpašumā Preiļos patlaban nav neviena brīva dzīvokļa. Jautājumi tika uzdoti arī par nepabeigto objektu celtniecību, par kārtību, pieņemot darbiniekus domē. Klātesošie uzdeva jautājumu arī par sarikojumu zāles izmantošanas iespējām sporta deju dejotāju nodarbībām. Jānis Eglītis informēja, ka ar lūgumu nodot zāli viņu rīcībā domē pirmie ir griezušies džudo kluba sportisti. Zāles lietošana viņiem ir apsolīta un lauzt solījumu nebūtu taktiski. Bez tam zāles izmantošana atvēlētu uz neilgu laiku. Zāle, tāpat kā daļa no ēkas, kurā tā atrodas, paredzēta rajona galvenās bibliotēkas pārcelšanai.

Domes priekšsēdētājam nācās atbildēt arī uz jautājumiem par novada avīzes nepietiekamo izplatību lauku ciemos, par rotaļu laukumu labiekārtošanu un uzturēšanu, par reklāmas stendu ierīkošanu pilsētas mikrorajonos.

L.Rancāne

Nodarbinātība – ar cerību uz Eiropas naudu

Salīdzinot ar pagājušā gada decembri, bezdarba līmenis Preiļu rajonā (no iedzīvotāju skaita darbaspējīgajā vecumā) šī gada janvārī ir nedaudz samazinājies.

Kā «Novadnieku» informēja akciju sabiedrības «Nodarbinātības Valsts dienests» filiāles Preiļu centra vadītājs Tālvāldis Saulīts, decembra sākumā bezdarba līmenis rajonā bija 15,03%, bet pašlaik šis rādītājs ir 14,83%. Samazinājums izskaidrojams ar to, ka gada nogalē tika noslēgti vairāki papildus līgumi par algoto sabiedrisko darbu veikšanu.

Algotajiem darbiem būs mazāks finansējums

Šogad ievērojami samazināts finansējums algotajiem pagaidu sabiedriskajiem darbiem rajonā, tā procentuālais sadalījums katram nākamajam gada mēnesim tika noteikts «no augšas». Tas no-

zīmē, ka šī gada sākumā un beigās sabiedriskajiem darbiem atvēlēts ievērojami mazāk līdzekļu nekā būs iespējams tērēt pavasarī un vasarā.

Nodarbinātības dienests savu turpmāko darbu plāno tā, lai pasākumi bezdarbniekiem jauniešiem, pirmspensijas vecuma iedzīvotājiem un invalīdiem pārsvarā tiktu organizēti, sākot ar aprīli, kad tiks saņemts lielākais finansējums. Taču sagatavotajās darbi notiek jau pašlaik.

Varēs mācīties datorzinības un angļu valodu

Bezdarbnieku apmācības jomā jau pirmajā ceturksnī paredzēts realizēt projektu konkurētspējas paaugstināšanai. Šo projektu īstenošanos tika juridiskās personas (mācību iestādes). Iepriekš konkurētspējas paaugstināšanai tika rīkoti tā sauktie īsie kursi – 40 stundu ilgumā, tagad kursi angļu valodas un dator-

zinību apguvē ilgs 100 stundas.

Sakarā ar to, ka dažādu apmācības kursu šogad būs maz, bezdarbnieki tiek aicināti jau laikus par tiem interesēties.

Sola līdzekļus no Eiropas sociālā fonda

Šogad tiek solīts ievērojams finansējums no Eiropas sociālā fonda, taču konkrētas summas pagaidām netiek nosauktas. Tomēr līdz ar finansējuma pieaugumu mainīsies arī kursu organizēšanas iespējas. Ir cerība, ka pilnā apjomā bezdarbniekiem tiks apmaksāti arī ceļa un īres izdevumi. Līdz šim tika segta tikai puse šo izdevumu, pie tam, ne vairāk kā viens lats dienā. Šāds lēmums Preiļu rajona bezdarbniekiem dos iespēju apmeklēt kursus arī Daugavpilī un citās Latvijas pilsētās.

Eiropas finansējums paredzēts arī subsidēto darba vietu ierīkošanai. Jaunums ir tas, ka šos līdzekļus būs jā-

cenšas iegūt pašiem darba devējiem, rakstot kvalitatīvus projektus. Cik daudz Eiropas naudas nonāks līdz Preiļu rajonam, atkarīgs tikai no uzrakstīto projektu kvalitātes un lietderības, brīdina T.Saulīts.

Iespēja apgūt latviešu valodu

Nodarbinātības dienestā pašlaik tiek apkopota informācija par bezdarbniekiem, kuri vēlas apgūt latviešu valodu. Mācībām tiks atvēlētas 120 stundas, kursus sadarbībā ar nodarbinātības dienestu organizē Latviešu valodas apguves vienība. Nodarbinātības dienests aptuveni pusotru mēnesi sešas stundas dienā. Visi interesenti, kuri ir bezdarbnieku uzskaitē un kuri vēlas apgūt latviešu valodu, tiek aicināti pieteikties Preiļu centrā. Pēc mācībām paredzēta iespēja apmeklēt vasaras nometni, kur iegūtās zināšanas tiks nostiprinātas.

L.Kirillova

DER ZINĀT
UZŅĒMĒJIEM

Kā pēc iestāšanās Eiropas Savienībā Latvijas uzņēmēji varēs ietekmēt dažādu ES lēmumu pieņemšanu?

Pēc 2004. gada 1. maija pastāvēs četri veidi, kā uzņēmēji varēs ietekmēt dažādu lēmumu pieņemšanu Eiropas Savienības (ES) līmenī:

✓ caur Eiropas Parlamentu — Latvijas pilsoņi izvēlēsies tās deviņas personas, kas pārstāvēs Latvijas intereses ES Parlamentā;

✓ caur ES Padomi — to veido dalībvalstu nozaru ministri atkarībā no jautājumiem, kādi tiek apspriesti, tādējādi dodot iespēju tajā piedalīties katras dalībvalsts pārstāvim;

✓ caur Eiropas Komisiju, kas ir viena no svarīgākajām varām ES un ir neatkarīga no dalībvalstu valdībām;

✓ caur Eiropas Sociālo lietu un nodarbinātības komiteju un Eiropas reģionu komiteju, ko veido dalībvalstu pārstāvji. Attiecīgās jomās lēmumi nevar tikt pieņemti, nekonsultējoties ar kādu no abām iepriekš pieminētajām organizācijām.

ES tiesību aktos nav nostiprinātas dalībvalstu pilsoņu tiesības tieši ietekmēt ES lēmumu pieņemšanu. Nacionālo interešu aizstāvība ir ietverta pārstāvniecības (deleģēšanas) principā — ES institūcijas darbosies Latvijas izvēlēti pārstāvji, caur kuriem arī būs iespējams aizstāvēt savas intereses un ietekmēt dažādu tiesību aktu un lēmumu pieņemšanu. Piemēram, nevar tikt pieņemts tāds tiesību akts, kas nav ratificēts konkrētās dalībvalsts parlamentā vai arī dalībvalsts pilsoņi par attiecīgā dokumenta spēkā stāšanās referendumā ir nobalsojuši pret, kā tas bija Īrijas gadījumā, kad referendumā par Nicas līguma apstiprināšanu pilsoņi balsoja pret.

Turklāt normatīvais akts netiek pieņemts, ka ES Padomē vai Eiropas Parlamentā tas nesasniedz nepieciešamo balsu vairākumu.

Kā skaidro eksperti, nākotnē varētu pieaugt jauno dalībvalstu pārstāvniecību un interešu aizstāvju (lobiju) skaits Briselē, kas dotu iespēju tiem tiešā veidā ietekmēt dažādu lēmumu pieņemšanu.

Sagatavoja Latvijas Attīstības aģentūras Eiropas informācijas centrs

Čehijā slēgti
1000 uzņēmumi

Pērn Čehijā gandrīz 1000 pārtikas ražošanas uzņēmumi bijuši spiesti pārtraukt darbu, lai valsts atbilstu Eiropas Savienības standartiem pirms tās paredzētās iestāšanās blokā. Tā pavēstīja valdības pārstāvis.

Lielākoties liellopu gaļas pārstrādes uzņēmumi neatbilda higiēnas standartiem un citiem noteikumiem, kurus pieņēma valdība saskaņā ar ES noteikumiem, sacīja Valsts veterinārās administrācijas (SVS) pārstāvis Josefs Dubens. Apmēram puse firmu darbību pārtrauca decembrī, īsi pirms SVS noteiktā beigu termiņa, kad kompānijām ir jāatbilst noteikumiem.

Slēgto firmu vidū ietilpst liellopu gaļas un mājputnu kompānijas, kā arī olu, zivju, piena un dzīvnieku barības uzņēmumi.

ES ziņojumā pirms diviem mēnešiem Čehija tika kritizēta par sliktu higiēnu pārtikas ražošanas kompānijās.

UZZIŅAI

Čehijas Republika ir maza valsts ar atvērtu ekonomiku un brīvu un konkurējošu tirgu. Valstī joprojām nav pabeigtas strukturālās reformas banku privatizācijas, rūpniecības pārveidošanas, tiesisko reformu un finansiālo tirgu caurspīdības jomās.

Čehijas IKP uz vienu iedzīvotāju 1998. gadā veidoja 5547 USD, 2001. gadā – 5561 USD un 2002. gadā – 6812 USD. 2003. gadā Čehijai tiek paredzēts IKP pieaugums līdz 8235 USD uz vienu iedzīvotāju, kas ir 50% no ES vidējā rādītāja.

Lielākā daļa Čehijas eksporta nonāk ES dalībvalstīs. Galvenās eksporta partneres ir Vācija (40,2%), Slovākija (7,1%), Austrija (5,8%), Apvienotā Karaliste (5,1%), Polija (5%) un Francija (4%).

54% no Čehijas kopējās teritorijas ir lauksaimniecībā izmantojama zeme (39% aramzeme, 2% dārzi, 13% pļavas un ganību zāle). Lauksaimniecība veido 3,8% no Čehijas IKP, un šajā sektorā ir nodarbināti 5% no kopējā darbaspēka valstī. Galvenie Čehijas lauksaimniecības produkti ir kvieši, kartupeļi, cukurbietes, apiņi, augļi, cūkas un mājputni.

LETA

SPORTS

«Cerība 1» nostiprina savas līdera pozīcijas

17.-18. janvārī notika kārtējās spēles Preiļu novada futbola čempionātā.

Tika fiksēti šādi spēļu rezultāti: «Valsts ugunsdrošības dienests» — Preiļu 2. vidusskola 17:0 (Māris Martinovs — 5 vārti, Vladimirs Vasiļjevs — 5, Vladimirs Baranovs — 3, Andrejs Tarasenko — 2, Mārtiņš Pizelis), «Cerība 1» — «Latvijas valsts meži» 8:2 (Ivars Stupāns — 3, Raimonds Jaundzems — 2, Vadims Skutelis, Aleksandrs Trūps, Jānis Spēlmanis — Aigars Joksts, Ilmārs Madelāns), Preiļu 1. pamatskola — «Cerība 2» 9:2 (Vladislavs Breidaks — 3, Elmārs Zelvis — 2, Aigars Caics — 2, Māris Stroganovs, Aleksandrs Serovs — Sergejs Gavrilovs, Ruslans Tumaševičs), «Valsts ugunsdrošības dienests» — «Cerība 2» 15:0 (Vladimirs Vasiļjevs — 4, Mārtiņš Pizelis — 3, Vladimirs Baranovs — 3, Andrejs Nikiforovs, Jevgeņijs Koļesnikovs, Māris Martinovs, Oļegs Ivanovs, Sergejs Gavrilovs — savos vārtos), «Cerība 1» — Preiļu 2. vidusskola 20:1 (Raimonds Jaundzems — 5, Ivars Stupāns — 4, Aleksandrs Trūps — 4, Andrejs Jūbelis — 4, Jānis Spēlmanis — 2, Aigars Caics), «Latvijas valsts meži» — Preiļu 1. pamatskola 3:1 (Sergejs Litvjakovs — 2, Aigars Joksts — Dmitrijs Poplavskis). Rezultatīvākie spēlētāji: Ivars

Stupāns — 12 vārti, Vladimirs Vasiļjevs — 11, Raimonds Jaundzems — 10.

Nākamās spēles notiks: 21.01 17:00 «Cerība 1» — «Cerība 2», 24.01 17:00 Preiļu 2. vidusskola — «Latvijas valsts meži», 18:00 Preiļu 1. pamatskola — «VUGD», 25.01 16:00 «VUGD» — «Cerība 1», 17:00 Preiļu 2. vidusskola — Preiļu 1. pamatskola, 28.01 17:00 «Cerība 2» — «Latvijas valsts meži». Spēles kā vienmēr notiks Preiļu 1. pamatskolas zālē.

Pēc četrām nospēlētām kārtām čempionāta tabula izskatās šādi:

«Cerība-1»	4	4	0	0	42-5	12
«VUGD»	4	2	1	1	40-14	7
«LVM»	4	2	0	2	18-15	6
Preiļu 1. pamatskola	4	2	0	2	19-10	6
«Cerība-2»	4	1	0	3	8-33	3
Preiļu 2. vidusskola	4	0	0	4	2-51	0

«Cerības» kausa izspēlē futbolā Preiļu komandas ierindojās trešajā un sestajā vietā

17.-18. janvārī SK «Cerība» zālē risinājās republikas «Cerības» kausa izspēle futbolā 1992. g. dz. zēniem. Turnīra ietvaros piedalījās divas komandas no Daugavpils, pa vienai komandai no Rēzeknes un Tukuma un divas komandas no Preiļiem (1992. g. dz. zēnu komanda «Cerība 1» un 1993. g. dz. zēnu komanda «Cerība 2»).

Turnīra atklāšanas spēlē tikās abas Preiļu komandas un uzvaru sīva cīņā ar rezultātu 6:2 guva «Cerība 1» komanda. «Cerība 1» komandā ar diviem gūtajiem vārtiem izcēlās Andrejs Novikovs un Vadims Orlovs, pa vienam vārtiem guva Raitis Stuburs un Jānis Lozda, savukārt «Cerība 2» komandā vārtus guva Martins Mironovs un Vladislavs Hveckovičs.

Otrajās spēlēs «Cerība 1» guva uzvaru pār «Daugavpils 2» komandu 4:1 (Vadims Orlovs — 2, Raitis Stuburs, Anatolijs Baranovs), savukārt «Cerība 2» zaudēja «Daugavpils 1» komandai 1:12 (goda vārtus guva Vladislavs Hveckovičs).

Trešajās spēlēs abas Preiļu komandas cieta neveiksmes. Tā «Cerība 1» zaudēja komandai no Tukuma 0:1, bet «Cerība 2» zaudēja Rēzeknes komandai 1:7, vienīgos vārtus guva Renārs Trubačs.

Otro sacīkšu dienu abas Preiļu komandas uzsāka neveiksmīgi. «Cerība 1» komanda, bez diviem pamatsastāva spēlētājiem, kas iepriekšējā dienā guva savainojumus, negūstot nevienu vārtus, dramatiskā spēlē ar Rēzeknes komandu izcīnīja neizšķirtu ar re-

● «Cerība 1» komanda: pirmajā rindā no kreisās Raitis Stuburs, Aleksandrs Gavrilovs, Andrejs Novikovs. Otrajā rindā no kreisās Jānis Lozda, Aleksandrs Jūbelis, Andris Suhodojskis, Vadims Orlovs, Edgars Vanags. Treneris Vladimirs Točko. Foto: V.Ozoliņš

zultātu 2:2 (pretinieki pa divām reizēm pārspēja kā Preiļu, tā arī savu vārtsargu), savukārt «Cerība 1» komanda ar graujošu rezultātu 0:18 piekāpās komandai no Tukuma.

Turnīra noslēguma spēlēs Preiļu komandas vēlreiz samierinājās ar zaudējumiem. «Cerība 1» sīvā cīņā piekāpās «Daugavpils 1» komandai 3:5 (pa vienam vārtiem guva Andrejs Novikovs un Vadims Orlovs, savukārt trešos vārtus pretinieki iesita sev pašī).

Līdz ar to «Cerības» kausu ieguva «Daugavpils 1» komanda,

otrajā vietā palika komanda no Tukuma, trijnieku noslēdza «Cerība 1» komanda, savukārt «Cerība 2» komanda palika sestajā vietā. Par labākiem spēlētājiem savās komandās tika atzīti Vadims Orlovs («Cerība 1») un Lorijs Licitis («Cerība 2»).

Jāatzīmē, ka 24.-25. janvārī 1993. g. dz. zēnu komanda piedalīsies sava vecuma republikas «Cerības» kausa izspēlē futbolā, kas notiks Preiļos SK «Cerība» zālē.

Sportistu balle — Zvaigžņu ceļojums

16. janvārī Livānu novadā notika ikgadējā sporta laureātu balle, kurā tika godināti novada labākie sportisti.

Ar spēcīgu uguņošanu, mainoties dimensijām un laika joslām bija pienācis Jaunais gads. Kosmiskā uguns tika iedegta Livānos. Kosmosa labvēlība savas spožākās zvaigznes bija sapulcinājusi vienā zvaigznājā. Notika burvestības, nolija zvaigžņu lietus un sportistus zvaigžņu ceļojumā vadīja maģija Ives un burvju mākslinieks Asteriks. Vispirms tika uzburtas kosmonovada zvaigznes — Enerģētiskais impulss un Kosmiskā distance. Zvaigžņu saietā dalībniekiem tika vēltīti dzirksteļu vārdi un prognozes olimpiskajam gadam. Pirmajā zvaigžņu ceļojumā devās zvaigznes, kuras spīd ne tikai novadā, bet Eirokosmosā un planētas Zeme līmenī. Viņas saņēma zvaigžņu putekļus — atldzību, lai varētu ilgstoši spīdēt.

Zvaigžņu putekļus saņēma: Jānis Grāveris (taekvondo), Andrejs Goldovs (kikbokss), Aleksandrs Bedņakovs (kikbokss), Ēriks Džeriņš (kikbokss), Kristaps Jankovskis (vieglatlētika), Līga Švirkste (vieglatlētika), Raimunds Beginskis (ratiņbasketbols), Jānis Klaužs (veterānu volejbols), Valdis Krūmkalns (veterānu dambrete), Jānis Kokins (veterānu vieglatlētika), Leontīne Vītola (veterānu vieglatlētika), Vija Māsāne (veterānu vieglatlētika), Anna Ivbule (veterānu vieglatlētika), Mārīte Vilcāne (veterānu vieglatlētika), Boriss Černovs (veterānu vieglatlētika), Gunārs Mikulis (veterānu vieglatlētika), Pēteris Liepnieks (veterānu vieglatlētika), Jānis Važņevičs (veterānu vieglatlētika), Artūrs Zarāns (basketbols), Artis Plīvda (basketbols), Juris Pastars (basketbols), Guntis Vilcāns (basketbols), Kaspars Stikāns (basketbols), Māris Vitkovskis (basketbols), Andžs Balodis (basketbols), Jānis Dārziņš (basketbols), Ineta Smilškalne (basketbola trenere), Iosifs Kovči (kik-

boksa treneris), Jāzeps Lazdāns (vieglatlētikas treneris).

Bet pirms ceļojuma visas zvaigznes devās uz kosmisko maitu. Pārkāpumi netika konstatēti. Dažam labam gan zem līmeņa bija dopinga rādītāji.

Lai par zvaigzni kļūtu, ir nepieciešams labvēlīgs klimats, daudz siltuma un enerģijas. Kosmonovadā ir divas šādas iepakas — Livānu 2. kosmov-sk. un Livānu 1. kosmov-sk.

Kosmovidusskolu līderi Klaudija Daukste, Maija Dzintra Kručiņina un Uldis Mališevs veiksmīgi izgāja kosmisko maitu. Īpašie kosmisko kuģu piloti — Juris Mālnieks, Aivars Jačmenkins, Valdis Krauklis maitā neaizkavējās. Energoresursi ir viena no tām lietām, lai zvaigžņu ceļš būtu gluds un panākumiem vīts. Seši kosmopropingu brīnumdari — SIA RNS-D (Andris Stikāns), Unibankas Preiļu filiāle (Jānis Pastars), Anda Optec (Daumants Pfafr-

SIA Livānu kūdras fabrika (teris Romanovskis), Ēriks Salcevičs, Valērijs Baronovs saņēma kosmisko labvēlību. Ideju māl nevar iemācīties, tā ir un viss. Vienkārši kosmiska, digitāla un dimensionāla, nepieciešamo kosmopropingu īstenošanas labā roka ir Terēzija Rubene. Kosmosā viss ir mūžīgs, taču sevišķu enerģētisko lauku kosmonovadā radījušas trīs zvaigznes — Jānis Auzāns, neatlaidīgs dambretes lauka strāvotājs, Anna Vaivode, vieglā kosmosporta enerģija, Zigmunds Vanags, kustības dzinējs. Nākošie pēc zvaigžņu programmas tika uzburti Enerģētiskais Impulss, bez kura kosmomorālā, kosmotehniskā, kosmofinansiālā atbalsta šis ceļojums nebūtu iespējams, un Kosmiskā Distance, kas ir galvenā zvaigžņu pārraudzītāja. Arī veiksmīgi izturēja kosmisko maitu. Zvaigznes visa vakarā garur turējās kopīgā zvaigznājā, tā līdz rīta gaismai visa Livānu pamale spīdēja. Un ik pēc zināma brīža tika uzburti kāds pārsteigums.

ĪSUMĀ PAR SPĒLĒM LĪVĀNOS

Futbols

17. janvārī Livānu 2. vidusskolā notika veterānu ZA Latvijas telpu minifutbola čempionāta 2. kārtā. Bija ieradusās piecas komandas — no Ogres, Jēkabpils, Viļakas, Aizkraukles un Livāniem. Futbola veterāni ir dzīvīspriecīgi, azartiski un talantīgi spēlētāji, kuriem pasē vecums nav šķērslis, lai sevi saglabātu teicamā fiziskā formā. Arī šajā kārtā uzvarētājs tika noskaidrots pēdējā spēlē, kurā mūsējie cīnījās par uzvarētāja godu. Taču vēl pietrūka veiksmes. Komandu vietu sadalījums ir šāds: Ogre, Livāni, Aizkraukle, Viļaka, Jēkabpils.

Mūsu komandā spēlēja:

Ilmārs Visockis (komandas kapteinis), Vladimirs Poļakovs, Aleksandrs Rukša, Aleksandrs Makarušins, Roberts Mālnieks, Juris Lipins, Fjodors Bogdanovs, Edgars Lazdāns, Vjačeslavs Korotkins.

Galda teniss

Galda tenisā vietu sadalījums neierasts: Pāvels Koņuhovs, Sergejs Kiseļovs, Vilis Krievs, Gunta Ancāne, Ingūna Stikāne, Mārīte Vilcāne.

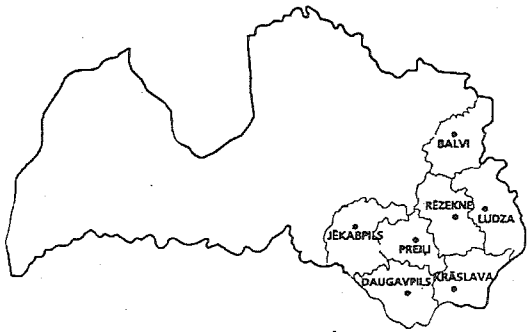
Basketbols

RNS-D/Livāni komanda izcīnīja skaistu un pelnītu uzvaru regulārajā Latvijas Basketbola Amatieru līgas spēlē ar A. Kraukļa VEF BS komandu. Uzvara tika dāvāta komandas trenerim Aigaram Vanagam dzimšanas dienā. Rezultāts 97:75. Mūsu komandā rezultatīvākais bija jauniegūtais spēlētājs Ivars Liepa — 24 punkti, Artis Plīvda — 17, Ingus Baumanis — 15, Edgars Cīmars — 15 punkti. Nākošajā spēlē livāniešiem par uzvaru būs jācīnās ar Ogres komandu.

M.Vilcāne,
Livānu novada sporta
un masu pasākumu organizatore

V.Ozoliņš

KAIMIŅU RAJONOS

Jēkabpilī varēs vērot ledus skulptūras

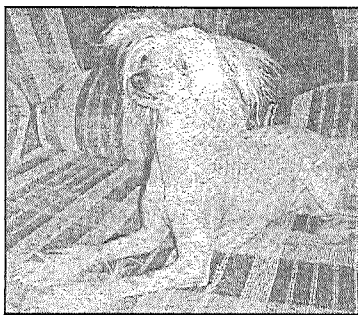
Ikgadējā starptautiskā ledus skulptūru festivāla ceļojošo izstādi šogad varēs vērot arī Jēkabpilī. Pilsētas dome šim nolūkam atvēlējusi 780 latus. Tā ir vienīgā pasaulē ceļojošā ledus skulptūru izstāde, kas notiek jau piekto reizi. To organizē Jelgavas dome un pašvaldību aģentūra «Kultūra» sadarbībā ar uzņēmumu «Lāču ledus».

Šogad skulptūru izmēri sasniegs divus metrus. Festivāla konkursā piedalās 20 ledus skulptori no Latvijas, Francijas, Krievijas, Somijas, Igaunijas, Lietuvas, Zviedrijas un Austrālijas. Viņi veidos 18 ledus skulptūras (katru no viena ledus bloka), un tās būs redzamas ceļojošajā izstādē. Jēkabpilī izstādi varēs apskatīt 5. februārī laukumā pie Tautas nama.

«Brīvā Daugava»

BALVU RAJONĀ

Balvu ķīnietis Ļoļiks

Kopš Ziemassvētkiem Balvos, ātra ielā dzīvo ekstravagants suns, vārdā Ļoļiks. Uz Balviem mazais kailsunītis pārcēlies no Rīgas. Suna saimniece Nadežda Māgdenko pastāstīja, ka pirms gada Ļoļiks bijis savas sugas Latvijas čempions. Sunim ir trīs gadi, un viņš, kā īsts savas sugas pārstāvis, ir ļoti enerģisks un kustīgs. Ķīnas cekulainie suņi Latvijā vēl ir diezgan reti. Kādam varbūt arī nepatīk suniņa plikums. Taču šiem suņiem ir daudz pozitīvu īpašību. Tie ir mazi, nemet spalvu, tiem nav suņu smakas, ir drosmīgi, gudri un bezgala mīļi. Stāsta, ka šie suņi ir ārstnieciski, jo, paglaudot suni, liekas, ka tam ir paaugstināta temperatūra, jo ādina ir ļoti silta. Tāpēc jau kopš seniem laikiem kailsuņus izmanto kā dzīvības termoforus. Interesanti, ka šie suņi ir metieni starp kailajiem suniņiem vienmēr ir arī dažādi pūkainie, kuri silda savus brāļus un māti.

Mazais Ļoļiks jau spēj pamatīgi pārbaidīt vistas saimnieku lauku mājās. Lai arī šogad ziema nav auksta, Ļoļiks pastaiģā un uz veikalu dodas īpaši adītā mētelīti. Ar Ķīnas cekulaino suni var droši doties tālākā ceļojumā, jo mazais radījums ir laimīgs visur, kur ir viņa saimnieks.

Šī pozitīvā īpašība ir reizē arī negatīvā, jo suns pēc rakstura ir diezgan greisirdīgs. To nevar atdot svešās rokās, jo ilgās pēc saimnieka viņš var arī nomirt.

Katrā ziņā cekulainais sunītis neprasa īpašas pūles. Tas ir mazs, uzticīgs radījums, kurš prot sadzi-

vot ar visiem ģimenes locekļiem. Ikviens, kurš klātienē iepazīsies ar Ļoļiku vai kādu no viņa sugasbrāļiem, noteikti iemilēs šos mazos amizantos suniņus un pārliecināsies, ka plikais sunītis ir pat ļoti jauks un stilīgs rotaļu biedrs.

Ziemā vāc čiekuru ražu

Meža īpašnieki interesējas par dažādiem meža atjaunošanas veidiem. Īpašu interesi izraisa meža sēšana, jo tā ir mazāk darbietilpīga nekā stādīšana. Turklāt meža īpašnieks var ievākt sēklas no savā mežā nozāģētajiem kokiem, tā ietaupot jaunā meža izveidošanai nepieciešamos līdzekļus. Ar koku sēklām var gūt arī peļņu, jo sertificētu sēklu cena ir diezgan augsta un no Latvijas tiek pat eksportēta.

Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» struktūrvienības «Sēklas un stādi» Latgales sēklkopības iecirkņa sēklu plantāciju pārzine Anna Āze pastāstīja, ka ziemas mēneši ir īstais laiks, kad ievākt koku sēklas. Šajos mēnešos viņa Žiguru un Vecumu pusē vāc egļu sēklas. Priežu un egļu čiekuri nogatavojas rudenī, bet no čiekuriem sēklas izbirst martā, aprīlī. Čiekuru lasīšana ir ļoti apvienota ar koku ciršanu. Tad izcirtumā čiekurus var viegli salasīt. Var čiekurus vākt arī no augošiem kokiem. Vidēji no desmit spainiem egļu čiekuru var iegūt 800 gramus sēklu. Priežu un egļu čiekurus pēc ievākšanas jāuzglabā sausās, labi vēdināmās telpās 20 centimetrus biezā slānī. Rūpnieciskām vajadzībām sēklas kaltē speciālās čiekuru kaltēs. Čiekurus virpirms apžāvē 25 grādu temperatūrā, bet pēc tam ievieto žāvējamā kamerā, kurā čiekuri atveras. Tad tiek savāktas neatīrītās sēklas. Nelielos daudzumos savām vajadzībām sēklas var gatavot arī mājās apstākļos.

Čiekurus tur siltā vietā vai saules gaismā, bet temperatūra nedrīkst pārsniegt 45 grādus, jo, žāvējot augstākā temperatūrā, var samazināties sēklu dīdžība. Kad

čiekura zvīņas atveras, sēklas vienkārši izbirst.

Dabas apstākļos sēkliņa no čiekura izlido un ar lidspārniņa palīdzību ievirpuļo augsnē. Sējot mākslīgi, sēkla no lidspārniņa jāatbrīvo. To var darīt, sēklas berzējot starp delnām vai pielietojot dažādas mehāniskas ierīces. Tikai jāievēro, ka sēklas nedrīkst mehāniski sabojāt vai saspīst. Piemaisījumus attīra ar gaisa plūsmu. Ja nav piemērotu apstākļu sēklu uzglabāšanai, vēlams izsēt tekošā gada laikā. Ja ir vajadzība skuju koku sēklas uzglabāt ilgāk, tās jāglabā hermētiski noslēgtos stikla vai plastmasas traukos piecu līdz desmit siltuma grādu temperatūrā.

Sēšana ir pavisam vienkārša. Ar kapli atbrīvo vajadzīgo vietu no sūnas un laukumā iesēj sēkliņu. Egles sēj 2 x 2 metru attālumā, bet priedes 2 x 1,5 metru attālumā.

No Latvijā augošajām eglēm vērtīgākās ir tieši Austrumlatgales egles. Tāpēc Valsts mežu dienests ir izdevis rīkojumu, ka Balvu, Ludzas un Rēzeknes rajonos mežu drīkst atjaunot tikai ar vietējo egli. Austrumlatgales egļu sēklas labprāt iepērk Skandināvijas valstīs.

Tiesā gads sācies pesimistiskā noskaņojumā

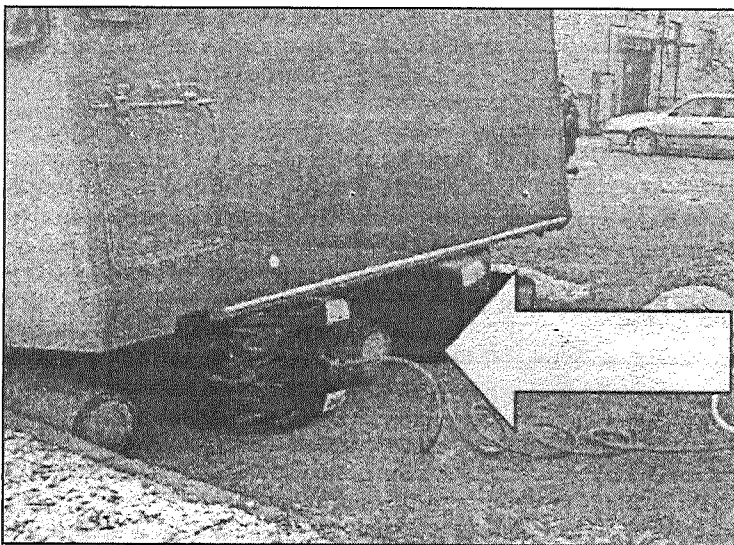
Balvu rajona tiesai gads sācies pesimistiskā noskaņojumā, ko pauda tiesas priekšsēdētājs Eduards Veiss.

Aizvadītā gada pēdējos mēnešos Balvu rajona tiesā lietas skatīja tikai divi tiesneši – tiesas priekšsēdētājs Eduards Veiss un tiesnese Jūlija Kamiševa, jo tiesneši Diāna Dumbre un Dmitrijs Zamjatsins pagājušajā gadā no Balviem aizgāja. Uz jautājumu, vai šogad Balvu tiesā būs vismaz viens jauns tiesnesis divu aizgājušo vietā, tiesas priekšsēdētājs Eduards Veiss atbildēja: nav un nebūs. Izrādās, tiesu sistēmā arī pūš jauni vēji. Valstī atkal spriež par tiesu reorganizāciju, kur pilnīgi iespējama

starprajonu tiesu izveidošana. Ierēdņiem liekas, ka rajona tiesas ir maz noslogotas, lai gan faktiski liecina par pretējo. Rajona tiesās izskatāmo lietu skaits nav mazāks kā Rīgas tiesās. Arī Balvu rajona tiesā pagājušajā gadā izskatīts vairāk krimināllietu nekā iepriekšējā gadā. Un šis darbs gada otrajā pusē četru tiesnešu vadībā jāveic un arī turpmāk būs jāveic diviem. Tiesā ir ienākuši datori, bet lietu izskatīšana tāpēc nevirzās raitāk. Tas ļauj ātrāk iepazīties ar izmaiņām likumdošanā, bet tiesas procesu tas nepaātrina, spriedumi ir jāraksta tāpat: vai ar roku, vai ar datoru, saka E. Veiss. Tiesas priekšsēdētājs arī pauda viedokli: nevienam nerūp, ka cilvēki līdzekļu trūkuma dēļ jau tagad nevar atbraukt uz tiesu, nespēj samaksāt tiesas nodevu. Ierēdņi uzskata, ka tā ir pašu cilvēku problēma, līdzekļu trūkuma dēļ lietas paliek likumīgi nenokārtotas. Vai arī tās var tikt kārtotas pēc principa «aiz stūra un pa purnu».

Piepūšamais spilvens paceļ deviņas tonnas

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) apkopo-

● Jaunie piepūšamie spilveni ir gatavoti no gumijas, tāpēc ugunsdzēsējiem jāuzmanās no asiem priekšmetiem. Bijušo sakaru mezglu būdu spilveni gaisā uzcēla pāris sekunžu laikā. «Augstāk nevajag, būda apgāzīsies,» ugunsdzēsēji smējās.

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ

Ugunī sadeg 17 mājlopi

6. janvārī ugunsdzēsības un glābšanas dienestā Rēzeknes nodaļā tika saņemts izsaukums uz Ilzeskalna pagasta Kūkoju saimniecību: dega lopu kūts un piebūve, kur izvietoti kokapstrādes darbgaldi.

Uguns izcēlās saimnieku prombūtnes laikā un laikus netika pamanīta. Kūti un tur novietotos nobarojamus lopus izglābt neizde-

vās, sadega 17 šķirnes buļļi. Nosargāta māja, šķūnis ar barības krājumiem un otra kūts, kurā bija slaucamās govīs un cūkas. Cilvēki nav cietuši.

Rēzekne var būt paraugs citiem

Rēzekne ir vienīgā pilsēta Latvijā, kur visi luksofori atbilst Eiropas Savienības prasībām, tā apgalvo Daugavpils firmas CKDD ģenerāldirektors Vjačeslavs Kran-

kals. Firms pārziņā ir luksofori arī Daugavpilī, Pļaviņās, Preiļos, Krāslavā un Jēkabpilī. Visās pilsētās 50% luksoforu ir ražoti bijušajā PSRS astoņdesmitajos gados, ir novecojuši un neatbilst ES prasībām – tiem nav aizsardzības pret sprieguma svārstībām, pietiekama gaismas atstarojuma, vadības un regulēšanas bloku. Latvijai iestājoties ES, visām pašvaldībām nāksies parūpēties, lai Eiropas normas tiktu ievērotas arī šajā jomā. Jaunu luksoforu uzstādīšana ir dārga, vienas iekārtas

uzstādīšana izmaksā ap 25 tūkstošus latu. Rēzekne var būt paraugs citām pašvaldībām, jo šo jautājumu atrisinājusi ekonomiski pareizi. Iegādāti arī jauni luksofori, pavisam pilsētā to ir seši, un visi atbilst Eiropas normatīviem.

Gundegas Rancānes gleznas Briselē

8. janvārī Briselē, Eiropas parlamenta ēkā, tika atklāta Rēzeknes

mākslinieces Gundegas Rancānes darbu izstāde.

Atvest savas gleznas Gundeguzaicināja Eiropas Parlamenta prezidents Pats Kokss, kurš pagājušā gada rudenī viesojās Makšānos. Izstādē apskatāmas 17 Gundegas Rancānes gleznas, stāstīja viņas tēvs kokačelnieks Antons Rancāns. Lielākā daļa ir Gundegas jaunākie darbi. Izstādes atklāšanā Briselē piedalījās arī pati Gundega.

«Rēzeknes Vēstis»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Ja vēlaties iegādāties šaujamo ieroci

2003. gada 11. novembrī Ministru kabinetā tika pieņemti noteikumi nr. 647 «Ieroču, munīcijas un gāzes pistoļu (revolveru) iegādāšanās, reģistrēšanas, uzskaites, glabāšanas, pārvadāšanas, pārsūtīšanas, nēsāšanas, realizēšanas un kolekciju veidošanas noteikumi, kā arī apbalvošanas noteikumi».

Par to, ko saistībā ar šiem noteikumiem nepieciešams zināt ieroču īpašniekiem un tām personām, kuras grib iegādāties šaujamo ieroci vai pneimatiskos ieroci, stāsta Preiļu rajona policijas pārvaldes atļauju sistēmas galvenais speciālists Anatolijs Tarasovs.

— **Kādus ieroci var iegādāties un reģistrēt fiziskās personas?**

— Ieroču īpašniekiem un tām personām, kuras grib iegādāties šaujamo ieroci vai pneimatiskos ieroci, jāzina, ka fiziskās personas pašsardzībai var iegādāties pistoles (revolverus) vai gludstobra bises, medībām – gludstobra bises, vītņstobra ieroci (šautenes, karabīnes), lielas enerģijas pneimatisko ieroci, bet sporta mērķiem – visus iepriekšminētos ieroci, izņemot medību karabīnes.

— **Kādi dokumenti nepieciešami, ja persona vēlas saņemt (pagarināt) atļauju ieroču glabāšanai?**

— Noteikumos paredzēts, ka atļaujas saņemšanai nepieciešama pases kopija un deklarācija par dzīvesvietu, kā arī divas fotogrāfijas (3 x 4 cm), eksāmena apliecība (pašsardzībai vai sporta ieroča iegādei), mednieka apliecības kopija (medību ieroča iegādei).

Gludstobra sporta šaujamo ieroci vai pneimatiskā ieroča iegādei nepieciešama sporta organizācijas izziņa, ka fiziskā persona nodarbojas ar sporta veidu, kas saistīts ar šaušanu. Vītņstobra sporta šaujamo ieroci iegādei vajadzīga Latvijas Republikā reģistrētas sporta veida federācijas izziņa, kas apliecina, ka personai ir vismaz trīs gadus ilgs reģistrētas sporta organizācijas biedra stāžs, kas saistīts ar šaušanu, un vismaz otrā sporta klase šaušanā.

Visos gadījumos obligāti ir nepieciešama medicīniskā izziņa par fiziskās personas vispārējo veselības stāvokli, psihiatru izziņa par psihisko veselības stāvokli, kā arī izziņa no Narkoloģisko slimnieku

un atkarību izraisošo vielu lietotāju valsts reģistra un apliecības kopija par pirmās palīdzības kursu beigšanu vai medicīniskās izglītības dokumenta kopija.

— **Noteikumos ir vairākas izmaiņas, kas skar vītņstobra šaujamo ieroci. Pastāstiet, lūdzu, par tām sīkāk.**

— Pašlaik nevar reģistrēt mazkalibra šautenes pašsardzībai. Tās var izmantot tikai medībām vai sportam atkarībā no ieroču klasifikācijas un tikai tas ieroču īpašnieks, kam bija izsniegta atļauja ieroču glabāšanai pašsardzībai. Tomēr arī šajā gadījumā nepieciešams noformēt dokumentus, citādi atļauja tiks anulēta un ieroci nodots realizācijai vai iznīcināšanai.

Saskaņā ar noteikumiem visiem ieroču īpašniekiem, kuriem īpašumā reģistrēts vītņstobra šaujamo ieroci (karabīnes, šautenes, pistoles, tajā skaitā arī apbalvojuma ieroci) un ierociem beidzas atļaujas piecu gadu termiņš, mēneša laikā (paziņojumi personīgi visiem jau izsūtīti) nepieciešams nogādāt ieroci uz Ekspertīžu centru un pēc atļaušanas iesniegt Preiļu rajona policijas pārvaldē izziņu par kontrolšāvienu izdarīšanu. Ja tas netiks veikts, policijas pārvalde ir tiesīga, pamatojoties uz noteikumiem, anulēt atļauju, izņemt ieroci un nodot to realizācijai vai iznīcināšanai.

Visiem medību pusautomātisko karabīņu īpašniekiem nepieciešams pārveidot karabīnes, ja patrontelpas un aptveres kopējā ietilpība nebija lielāka par trim patronām.

— **Kā notiks pneimatisko ieroču legalizēšana?**

— Ja fiziskai personai pieder lielas enerģijas pneimatiskais ieroci, kas iegūts īpašumā līdz noteikumu nr. 647 spēkā stāšanās dienai, attiecīgajai personai jāreģistrē šo ieroci policijā līdz 2004. gada 1. maijam. Pēc šī termiņa beigām, ja ieroci netiks reģistrēts, policija to izņems un atkarībā no ieroča tehniskā stāvokļa nodos to realizācijai vai iznīcināšanai.

— **Jaunie noteikumi paredz arī pastiprinātas šaujamo ieroci glabāšanas apstākļu prasības. Kādas tās būs?**

— Fiziska persona šaujamo ieroci vai pneimatisko ieroci, kā arī munīciju glabā tikai ieroču glabāšanas atļaujā norādītajā ieroču glabāšanas vietā. Ieroci glabā iz-

lādētā veidā slēgtā seifā vai metāla skapī. Noteikts, ka seifa vai metāla skapja sienu biezums nedrīkst būt mazāks par trim milimetriem, tam jābūt aizlēgtam ar drošu slēdzeni, bet medību un sporta vītņstobra šaujamo ieroci munīcijas glabāšanai seifā jābūt atsevišķi slēdzamam nodalījumam.

Ja ieroča īpašnieks dodas ilgstošā prombūtnē, viņš ar policijas atļauju var ieroci nodot glabāšanai citai personai, kurai ir atbilstoša ieroča glabāšanas atļauja.

— **Kādos gadījumos policija var izņemt ieroci?**

— Ieroci var izņemt:

■ ja anulēta atļauja ieroču glabāšanai (sakarā ar sodāmību, ja izdarīti ar alkoholisko dzērienu lietošanu saistīti administratīvie pārkāpumi u.c.);

■ ja persona pēc ieroča iegādāšanās pārkāpusi ieroča reģistrēšanas triju dienu termiņu;

■ ja persona nepagarina atļauju ieroču glabāšanai – ieroci izņem triju darba dienu laikā pirms atļaujas derīguma termiņa beigām;

■ ja persona tiek turēta aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

■ uz laiku, ja persona ir cietusi ceļu satiksmes negadījumā vai citā situācijā, lai novērstu iespēju ieroci pazaudēt, nolaupt vai izmantot ļaunprātīgi.

UZMANĪBU! Atsākusi darbu Ieroču aprites zināšanu pārbaudes eksaminācijas komisija

Šī gada janvārī pēc gadu ilga pārtraukuma uzsākusi darbu Iekšlietu ministrijas Ieroču aprites zināšanu pārbaudes eksaminācijas komisija, kas izsniedza eksāmena apliecības pašsardzībai vai sporta ieroču iegādei. Eksāmenus pieņems BO VSIA «Policijas centrālais sporta klubs» telpās Rīgā, Strēlnieku ielā 8, pirmdienās no pulksten 10.00 līdz 12.00 un trešdienās no pulksten 15.00 līdz 17.00.

Kvalifikācijas pārbaudījuma kārtošanas maksa ir 24 latī, bet atkārtotas kārtošanas maksa – 12 latī.

Papildus informāciju var saņemt Policijas centrālajā sporta klubā (kab. Nr. 7, tālr. 7331709) vai Valsts policijā (tālr. 7075258, 7075092). Preiļu rajona policijas pārvaldē (tālr. 53-02823) var iepazīties ar apmācības programmu prasībām.

dējo un iepriekšējām Latvijā veiktajām tehniskajām apskatēm; informāciju par neapmaksātajiem stāvēšanas – apstāšanās noteikumu pārkāpumiem.

**Dž.Eglīte,
CSDD Sabiedrisko
attiecību daļa**

POLICIJAS ZIŅAS

Ceļmalā atrasta neregistrēta medību bise

12. janvārī saņemts iesniegums par to, ka Rušonas pagastā ceļa Aglonas stacija – Aizkalne 4. kilometrā ceļa malā atrasta neregistrēta 16. kalibra divstobra medību bise «TOZ». Policija noskaidro notikuma apstākļus.

Apzagts sociālais centrs

14. janvārī policijas pārvaldes dežūrdalā saņemts iesniegums par to, ka zagļi ielauzušies Preiļu novada sociālās aprūpes centrā, no kurienes aiznesuši dažādus būvmateriālus. Ierosināta krimināllieta un notiek zādzības apstākļu pārbaude.

Pelēču pagastā «aptīrīts» veikals

14. janvārī Pelēču pagastā, uzlauzot noliktavas durvis, iekļūts SIA «TU LAUKI» veikalā un no turienes nozagti alkoholiskie dzērieni, kā arī pārtikas produkti un cigaretes. Policija noskaidro materiālā zaudējuma apmērus un vainīgās personas.

Mēģināja izdarīt pašnāvību

15. janvārī Preiļu slimnīcas uzņemšanas nodaļā ar grieztu brūci kaklā nogādāts kāds 1947. gadā dzimis Aglonas pagasta iedzīvotājs, kurš mēģinājis izdarīt

pašnāvību, ar žileti iegriezot sev kaklā.

Aizturēti alumīnija zagļi

16. janvārī Preiļu novada Aizkalnes pagastā no neaizslēgta šķūnīša, kas pieder 1938. gadā dzimušajai Teklai, zagļi aiznesuši alumīnija tvertni. Aizdomās turamās personas policija aizturējusi, ierosināta krimināllieta un notiek izmeklēšana.

Pazudusi inkasācijai domātā nauda

17. janvārī policijā saņemts iesniegums par to, ka Līvānos no kafējnīcas «ASIA» pazudusi inkasācijai domātā nauda. Vainīgās personas jau noskaidrotas.

Huligāniskas darbības

✓ 17. janvārī Preiļu iedzīvotājs, 1967. gadā dzimušais Staņislavs alkohola reibumā veica huligāniskas darbības pret savu sievu. Sieviete izsniegta nosūtījums uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

✓ 18. janvārī Līvānos, b: «Rausis» 1970. gadā dzimušais Laimonis alkohola reibumā veica huligāniskas darbības un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās viņu aizturēt. Huligānam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Autobraucējiem jāiepazīstas ar zāļu blakusparādībām

Pirms vairāku medikamentu lietošanas šoferiem jābūt piesardzīgiem.

Vēlamies atgādināt par tiesisko atbildību atbilstoši 2003. gada 6. novembrī pieņemtajiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 10.a nodaļā «Administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmē», 149.15.pantā «Transporta vadīšana alkohola reibumā vai narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē».

Minētajā likuma pantā teikts, ka autovadītājiem pirms medikamentu lietošanas jāievēro iepakojuma pievienotajās zāļu instrukcijās norādītie brīdinājumi par iespējamām blakusparādībām. Tās var izpausties kā nogurums, miegainība vai citādi atstāt nevēlamu ietekmi uz organismu. Ikviens transporta līdzekļa vadītājs vai persona, kas apkalpo tehnisku iekārtu, atrodoties reakcijas spēju un uzmanību samazinošu medikamentu ietekmē, esot slims vai noguris, atbild par savu un līdzpersonu drošību.

Ja, iegādājoties bezrecepšu zāles, jums aptiekā neizsniedz to lietošanas instrukciju, tad:

1) nekavējoties to pieprasiet (kaut arī pirkāt tikai vienu zāļu plāksnīti);

2) jums ir tiesības par farma-

ceita pārkāpumiem ziņot Valsts farmācijas inspekcijai (tālr. 7807533).

Diemžēl plašsaziņas līdzekļos nereti ir maldinoša informācija par autovadītājiem kā medikamentu «upuriem», kuriem ekspertizēs tiek uzrādītas psihotropās vielas. Bezpeļņas organizācijas valsts akciju sabiedrības «Narkoloģijas centrs» statistika liecina, ka, piemēram, 2002. gadā fiksēti 285 pārkāpumi, kuros konstatēts kombinēts narkotisko vielu un psihotropo vielu reibums. Tostarp 43 gadījumos autovadītāji bija barbiturātu un citu narkotisko, psihotropo vielu ietekmē. Divos gadījumos atklāts reibums, lietojot tikai barbiturātus. No kopējā pārbaudīto skaita 66 gadījumos kopā ar citām psihotropām vielām tika konstatēti arī benzodiazepīni un barbiturāti.

Pagājušā gada 11 mēnešos tika atklāti 246 narkotisko un psihotropo vielu ietekmes gadījumi, vadot autotransportu. Barbiturāti nebija lietoti terapeitiskās devās, tas ir, atbilstoši ārsta vai zāļu lietošanas instrukcijās sniegtajiem norādījumiem, ko apstiprināja augsta medikamentu koncentrācija asinīs un izteiktas klīniskas reibums.

**Valsts zāļu aģentūra,
Valsts policija**

Informācija par transportlīdzekļiem pieejama visu diennakti

No 17. decembra informāciju par Latvijā reģistrētiem transportlīdzekļiem var saņemt pa telefonu visu diennakti.

Zvanot uz maksas telefonu: 9004099 var noskaidrot: kad un no kurienes auto ievests

Latvijā; cik (pēc skaita) tam Latvijā bijuši īpašnieki (īpašnieka vārds, uzvārds un adrese netiek izpausta); auto marķu, izgatavošanas gadu, krāsu, degvielas tipu, nobraukumu u.c.; vai Ceļus satiksmes drošības direkcijas (CSDD) Transportlīdzekļu reģistrā ir atzīme par komercrēķilu; datus par pē-

